

TALKA KITIEMS

NUTRAUKUS PAGALBĄ UŽSIENIUI

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereitą penktadienį JAV senatas 41 prieš 27 balsais nutarė nutraukti pagalbą užsieniui. Už tokį nutarimą balsavo labai keista liberalų ir konservatyvų koalicija. Pirmieji aiškina, kad su savo pagalba užsieniui JAV praktiškai varo imperialistinę politiką, paskutiniai ja buvo nusivylę dėl to, kad JT dauguma, nepaisant kai kurių jos narių gaunamos pagalbos iš JAV, nubalsavo pašalinėti Taiwaną.

JAV plačiu mastu pradėjo šelpti kitus kraštus antrojo pasaulinio karo metu. Pradžioje tai buvo vadinama "lend-lease" programa, kuria daugiausiai pasinaudojo D. Britanija, tik dėl jos galėjusi atremti Vokietijos puolimus, o vėliau Sovietų Sąjungą. Pagalba sovietams, prisidėjusi prie Vokietijos nugalėjimo, tuo pačiu padėjo jiems patiems pasidaryti pačiu didžiausiu pavojumi Amerikai.

Vėliau toji veikla gavo "Relief and Rehabilitation Program" vardą. Pagaliau sovietų gresmė pradėjusi aiškėti, prasidėjo "European Recover Program" daugiau žinoma gen. George C. Marshall plano vardu. Ji prisidėjo prie Vakarų Europos ūkinio atkūrimo, išugdžiusi pramonę, kuri greitai tapo konkurentu Amerikos pramonei. Viso labo per 25 metus buvo tiems reikalams išleista per 147 milijonus dolerių.

Paskutiniu metu užsieniui šelpti buvo leidžiamos palyginti kuklios 3-4 milijonų dolerių sumos per metus. Daugiausiai jomis pasinaudojo kraštai, kuriems grėsė komunizmas iš šalies (kaip Graikija ir Turkija) ar iš vidaus (Pietų Amerikos ir Azijos kraštai.)

Liberalūs JAV pagalbos kritikai, kaip senatorių komisijos pirmininkas Fulbrightas (dem. Ark.),

aiškina, kad tų kraštų, paprastai karinių, režimų rėmimas JAV neatnešė jokios naudos, nes tiems kraštams reikalingos socialinės permainos, kurių režimai nesugeba įgyvendinti. Todėl ilgainiui tokia šalpa priveda prie tiesioginio JAV įsikišimo kaip kad Vietname. Be to, komunizmas šiandien nėra vienalytis, bet suskilęs ir tokiu būdu nesudaro tokio pavojaus JAV, kaip kad anksčiau buvo manyta. Pagalba ir parama užsienio kraštams esanti ir toliau reikalinga, bet ne tokia forma kaip iki šiol. Pašalpa turinti būti netiesiogė, bet per Jungtines Tautas, Tarptautinį Banką ir panašias tarptautines institucijas. Ir ji turi būti teikiama ne tik vienų JAV, bet ir kitų pasiturinčių kraštų.

Teoriškai tai gal ir gražiai skamba, tačiau praktiškai tokia programa daug sunkiau įgyvendinti. Jei tikrai bet kokia pašalpa būtų nutraukta, jos negautų ir Izraelis. Tačiau to pasiūlyti nedrįsta nė vienas JAV politikas. Bet jei Izraelis turi būti toliau šelpiamas ginklais, kodėl tokios pagalbos neduoti Turkijai ir Graikijai, kurios saugo įėjimą į Viduržemio jūrą iš šiaurės? Ir kaip neduos pagalbos Pietų Vietnamui -- kraštams, kurie buvo apginti amerikiečių krauju ir kurie dabar jau gali išsilaikyti betiesiogės amerikiečių kariuomenės dalinių pagalbos? Pagaliau visa vadinama Nixono doktrina, siekianti sumažinti JAV įsipareigojimus, pereinančiam laikotarpyje reikalauja didesnės ūkinės ir karo medžiagos talkos.

Tai žinoma ir tiems senatoriams, kurie penktadienį balsavo už bet kokios pagalbos nutraukimą ir, atrodo, ypač tą savo nutarimą pakeisti, jei su jais būtų daugiau tariamasi. Be

LIETUVIŲ BIČIULIS RALPH PERK — CLEVELANDO MERAS

Lapkričio 2 d. tautybės laimėjo mūšį. Kas laukė stebuklo, įvyko. Lietuvių bičiulis, Tautybių Sąjūdžio įkūrėjas Ralph J. Perk išrinktas Clevelando meru. Jis vedė atkaklią rinkiminę kampaniją prieš kitus du kandidatus -- investorių, milijonierį, advokatą James Carney ir miesto švietimo tarybos pirmininką negra Arnold Pinkney. Ralph Perk

to, nutarimas liečia tik ateitį, jis nenutraukia tų sumų, kurios jau buvo tam reikalui paskirtos bet dar neatiduotos, o tokių esama apie pora milijonų dolerių. Už tatį nutarimą reikia žiūrėti daugiau kaip į nuolatinės kovos tarp administracijos ir įstatymų leidimų įstaigų reiškinį. Talkininkauti kitiems kraštams reikalauja pačių JAV interesai. Todėl galų gale talka nebus nutraukta, nors, greičiausiai, gerokai apkarpyta.

rinkimus laimėjo 16,000 balsų nuosvara.

Naujasis meras yra 57 metų amžiaus, kilęs iš čekų emigrantų šeimos. Politikon jis prasižėmė prieš 25-rius metus, tapdamas miesto tarybos nariu, o vėliau Cuyahogos apskrities kontrolierium. Jo asmenybė ir administracija pasižymėjo sąžiningumu, ir ekonomiškumu, jis kovojo už pensininkus ir, apskritai, "mažąjį" žmogų, o politinės jėgos sėmėsi iš etninių grupių. Tapęs nuosirdžiuokotoju dėl etninių grupių pripažinimo Amerikos politiniame forume ir jų gimtųjų kraštų laisvės, tai realiai ir vykdė. Padėjo visais galimais būdais tautybių spaudai ir organizacijoms, jo administracijoje atsakingas pareigas užėmė tautybių žmonės. Juos subūręs, 1965 m. įsteigė Amerikos Tautybių Sąjūdį ir prisidėjo Pavergtųjų Tautų Savaitės komiteto pirmininko pareigas.

Jo svajonė užimti aukščiausią egzekutyvinį postą -- Clevelando mero kėdę, pagaliau, išsipildė. Jis buvo kandidatas už kurį niekas galvos nedėjo. Todėl lapkričio 2 dienos rinkimų rezultatai nustebino ne tik Clevelando "establishmentą", kuris rėmė kitus du kandidatus, bet ir visą Ameriką. Prezidentas Nixonas pirmasis telefonu pasveikino naująjį merą. Per komunikacijos tinklą pasigirdo žinios, kad Clevelando etninės grupės nulėmė rinkimus.

Ralph Perk, jausdamas artėjantį laimėjimą, per televiziją pranešė, kad pirmiausia vyks aplankyti lietuvių būstinę, kuri buvo įkurta Lithuanian Village namuose, Kewanee ir E. 185 gatvėje. Čia

jis sutiko artimiausius savo rėmėjus -- Amerikos Lietuvių Filiečių Klubo direktorius ir narius, ved. Z. Dučmaną, sen. Saxbe asistentą R. Kudukį, Tėvynės Garsų radijo vedėją J. Stempužį, Superior Savings vice-prezidentą J. DeRighter, Vyčių veikėją J. Sadauską, J. Ramanauską, V. Vinclovą, P. Stempužį, St. Mačį ir kitus talkininkus. Trylikmetis Linas Puškorius naujam merui tuoju pasiūlė sumuštinį ir kavos, kol televizijos ekrane skriejo naujai rinkimų daviniai. Priėmęs lietuvių sveikinimus ir vaišingumą, Ralph Perk išvyko į savo vyriausią būstinę lenkų moterų sąjungos namuose, kur jo laukė spauda, radijas, televizija ir

VIRŠUJE: Clevelando meras Ralph Perk rinkimų naktį pirmiausia atvyko į Lithuanian Village namus, kurių vietoje bus pradėta Clevelando lietuvių naujų namų statyba. Iš kairės -- Dennis Susnik, kuris lietuvių namuose buvo įkurdinęs rinkiminės kampanijos slovenų būstinę. Šalia jo dvidešimt penkerių metų miesto tarybos narys Dennis Kucinich, labai aktyviai rėmęs Perko kandidatūrą. Dešinėje, ranką ant mero peties uždėjęs, yra Linas Puškorius, trylikmetis, daug padėjęs platindamas rinkiminę literatūrą.

tūkstantis įvairių tautybių rėmėjų.

Clevelandą trisdešimt metų valdė demokratai. Naujasis meras yra respublikonas. Jis pažadėjo netrukus sudaryti koalicinį kabinetą, su kuriuo pirmadienį, lapkričio 8 iškilmingai priims priesaiką.

Clevelando lietuviai sveikina Ralph Perk, linki jam jėgų ir ištvermės ir pažada savo kuklią paramą.

ANGLIJA ATIDARĖ DURIS Į EUROPOS POLITINĘ VIENYBĘ

STEPAS VYKINTAS

Š.m. spalio 28-toji bus įrašyta ne tik į Anglijos, bet ir viso pasaulio istoriją, kaip data, kuri pradeda naują Europos ūkinę ir politinę erą. Reikia tik apgailestauti, kad ši data yra smarkiai suvėluota, nes de Gaulle 1963 m. savo griežtu "non" sukludė Anglijai įstoti į Europos ūkinę Bendruomenę. Taigi, mažiausia 8 m. Europos ūkinė ir politinė vienybė buvo sukludyta. Jei 1963 m. Anglija būtų įstojusi į EUB, tai šiandien gal jau būtų ir politiškai Vakarų Europa vieninga. Dėl šios klaidos per 8 metus buvo sustiprintos bolševikinės Rusijos ir komunistinės Kinijos pozicijos. Bet, anot lietuviško priežodžio, geriau vėliau, negu niekad.

Anglijos konservatorių partijos šefo ir dabartinio premjero diplomatinį ir politinių gebumų dėka šiame, prieš kelis mėnesius, buvo palaikytas Prancūzijos neigiamas nusistatymas dėl Anglijos įstojimo į EUB. Čia reikia pareikšti pagarbą ir dabartiniam Prancūzijos prezidentui Pompidou, kuris veda realesnę ir internacionalinę politiką, negu de Gaulle. Tačiau Edwardas Heathas, gavęs Pompidou pritarimą, susilaikė dar didelio pasipriešinimo iš anglų opozicijos ir visuomenės. Šiame Anglijoje tikrai buvo karščiausia vasara politiniu požiūriu. Ne tik parlamento narių tarpe, bet ir gatvėse, (Nukelta į 2 psl.)

Taip buvo saugojamas darbo žmonių "draugas" Kanadoje.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

KUR STOVIMA?

Sydnejaus Filisterių Būrelis yra tur būt pats veikliausias iš visos Australijos čia baigusiu akademikų. Jau eilę metų jie gražiai reiškiasi ir tai, daugiausiai Sydnejaus kultūriniame gyvenime, daugeliu atvejų būdami lyg tas tiltas tarp vyresniosios ir jau nesniosios kartos. Paskutinį savoparengimą sydnėjiskiai filisteriai turėjo Ljeuvių Namuose Bankstowne, surengdami simpoziumą tema "Kur mes stovime".

Gana gausiai prisipildžiusius dalyvius pasveikino ir simpoziumą atidarė Filisterių Būrelio pirmininkė Pajauta Daukutė-Pullinen. Jinai yra viena iš aktyviųjų mūsų jaunųjų veikėjų, nuo pat savo ankstyvųjų studentavimo dienų aktyviai dalyvaudama visame Australijos lietuvių gyvenime ir būdamalabai gera pagalbininkė mirusiam savo tėveliui inž. B. Daukui, buvusiam Australijos Krašto V-bos pirmininkui ir dideliam Tautinės S-gos veikėjui. Būdamal-jo J. Kongreso dalyvė, jį ir dabarturi artimus ryšius su J. Kongreso Išvykos K-tu. Simpoziumo moderatorium pirmininkė pakvietė iš sostinės Canberros atvykusį svečią teisininką R. Dauką. Simpoziumo kalbėtojais buvo jaunosios kartos atstovai N. S.W. Universiteto lektoriai dr. D. Kairaitis, dr. R. Zakarauskas ir vyresniosios kartos -- dr. A. Mauragis.

Prie šios temos, paskirų referentų, buvo prieita iš visai skirtingo taško, vėliau įsijungiant ir klausytojams į bendras diskusijas, kas visą šį simpoziumą padarė labai įdomiu ir įspūdingu, įtraukiant tiek ir mūsų jaunąją akademinę kartą, tiek ir vyresniusius į bendrus diskusinius pokalbius, kartais prieinant kone prie visai neišsprendžiamų dalykų, kur aiškiai galima buvo pastebėti ir ta mūsų gyvenimo "kartų spraga", kurią, daugiau ar mažiau, galima būtų suderinti, ar bent aplyginti, panašių simpozinių diskusijų metu, kur ir vieni, ir kiti laisvai išreikšdami savo požiūrius, vėliau juos gali aptardami sugretinti.

Dr. D. Kairaitis savo žodyje visiškai paneigė dabartinius ir buvusius mūsų veikėjų metodus, savo lietuviškoje veikloje, ypatingai politinėje, pareikšdamas, jog jų metodai ir forma jau yra visiškai pasenę ir neatitinka dabartinių gyvenimo dienų reikalavimams.

Dr. R. Zakarevičius daugiau statistiniai suvedė mūsų lietuviškojo gyvenimo bendrą veiklą, iškeldamas mūsų atliktą darbą ir galimybes ateičiai.

Dr. A. Mauragis savo temoje lietė daugiau lietuvių ir anglų kalbas mūsų jaunėje kartoje. Jei ir mokėdami kalbėti, daugelis iš mūsų akademinio jaunimo per silpnai žino lietuvių kalbą, kas jiems neleidžia pasinaudoti mūsų dailiąja literatūra ir daugiau pažinti mūsų kultūrinį gyvenimą. Ateities gyvenime visas lietuviškasis vadovavimas pereis į šių jaunų, išsilavinimą ir mokslą čia gavusių, lietuvių rankas, todėl būsimieji vadovai akademikai, filisteriai ir kiti, turi šalia anglų kalbos labai gerai išmokyti ir lietuvių, kad jie savo pavyzdžiu ateityje būtų visiems kitiems čia gimusiems lietuviams.

Panašių simpoziumų turėtų būti surengta daugiau ir pirmieji rengėjai sydnėjiskiai filisteriai gali būti už tai tik pasveikinti, suteikę domią sekmadienio popietę dalyvavusiems ir vėliau 40 dolerių pelno auka parėmusiems Jaunimo Kongreso Komitetą.

Australijos lietuvių filisterių šeima su kiekvienais metais vis didėja ir didėja. Nors dar studijų metai tik baigiasi, tačiau jau šiais metais universitetus baigė: Adelaidėje Augis Zamoiskis, įsigydamas technikos bakalaurą laipsnį, Violeta Vanagaitė su aukštais garbės pažymėjimais baigė humanitarinius mokslus ir Vytautas Straukas taip pat baigė humanitarinius mokslus ir šiuo metu, persikėlęs į Melbourną, mokytojaudamas labai stipriai dalyvauja ir visame lietuviškame gyvenime. Melbourne Algis Klimas tapo priimtas į Karališkąją Australijos Architektų Institutą, be ko, nors ir baigęs universitetą, negali būti savistovus architektas ir kur patekti yra gana sunku.

Geelongo mieste, būsimoji mūsų akademikė, šiuo metu besiruošdama mokytojos profesijai, Aušra Žvirblytė labai gražiai reiškiasi ir savo grožiu propaguoja Lietuvus ir lietuvaikių vardą. Ji tapo išrinkta "Miss Teachers College" ir tuo pačiu tapo kandidatė į renkamas "Miss Geelong" ir vėliau į visos Viktorijos valstijos gražuolės, kas tikrai yra labai įmanoma šiai gražiajai lietuvaitei. Jos dažnos nuotraukos su aprašymais dažnai telpa australų spaudoje, kai lietuviška me gyvenime ji visą laiką dalyvavo skautuose,

Aušra Žvirblytė

chore, tautiniuose šokiuose ir kitur. Labai gražiai kalbėdama lietuviškai, ji yra puiki gražių lietuvaikių reprezentantė ir nelietuviška me pasaulyje.

Anglija atidarė duris...

(Atkelta iš 1 psl.)

ūkiuose virė smarkiausia kova ir ginčai tarp europininkų ir antieuropininkų.

Kaip žinome, Anglijos parlamentą, vadinamą House of Commons sudaro 630 narių. 1970 m. birželio mėn. 18 d. rinkimuose konservatorių partija laimėjo absoliučią daugumą -- 327 atstovus, darbiečių partija, kuri atsistatė opozicijoje pravedė 290, liberalų -- 6 ir kitos partijos 7 atstovus. Taigi, konservatoriai be kitų pagalbos galėjo nubalsuoti už įstojimą į EŪB. Tačiau konservatorių partijos šefas E. Heathas suteikė partijos atstovams visišką balsavimo laisvę, nors ir žinojo, kad 30 bendrapartiečių nebaluos už jo pasiūlymą. Tuo būdu Heathui teko ieškoti paramos kitų partijų balsuotojuose. Nors opozicijos vadas, darbiečių partijos lyderis Wilsonas kategoriškai ir labai griežtai pasisakė prieš Heatho vedamą europinę politiką ir pravedė partijos suvažiavime balsavimo prievartos nutarimą, tačiau darbiečių partijoje susidarė nemaža grupė įtakingų ir atkaklių europininkų, kurie pasipriešino Wilsono prievartai ir nusistatė balsuoti už Heatho poziciją. Ne tik darbiečių partijos vicepirmininkas Roy Jenkins, bet ir jos parlamento frakcijos lyderis Douglas Houghton agitavo savuosius, kad palaikytų Heathą. Šis darbiečių suskilimas, kurį puikiai sugebėjo panaudoti Heathas, sustiprino Anglijos premjero pozicijas ir suteikė didžiausią laimėjimą. Anglijos parlamentas vėlyvą naktį, po ilgos ir sunkios kovos, pasisakė už Heatho pasiūlymą 356 balsais, prieš 244 b. Aritmetiškai žiūrint, 46 darbiečių atstovai pasipriešino nedemokratiniam Wilsono reikalavimui. Tačiau, ar šitie 46 atstovai visi balsavo už Anglijos įstojimą į EŪB, sunku būtų pasakyti. Galimas dalykas, kad dalis jų susilaikė. Mums ne tiek svarbi balsavimo analizė, kiek svarbus pats faktas, kad Anglijos dabartinis premjeras, nežiūrint didelės opozicijos, sugebėjo laimėti su didžiausiu pasitikėjimu. Tai tenka pripažinti premjerui E. Heathui kaip didelį asmeninį ir politinį nuopelną ir jo sumanios taktikos laimėjimo vaisių. Pažėrėtina, kad antrieji parlamento rūmai, vadinamasis House of Lords, dar su didesniu pasitikėjimu pritarė Heatho politikai. Čia balsavo 451 atstovas, daugiau negu du trečdaliai.

Šis Heatho laimėjimas tėra tik įvadas į Europos vienybę. Dar Anglijos premjerą ir konservatorių partiją laukia ilgas ir sunkus kelias, kol anglų visuomenė bus įtikinta, kad taip padaryti vertė pati politinio gyvenimo būtinybė. Wilsonas ir jo pasekėjai ir po balsavimo griežtai priešina si Heatho vedamai politikai ne tiek iš principo,

kiek iš didžiausio noro vėl grįžti į valdžią. Darbiečių propagandistai per visokius apklausinėjimo institutus sudaro išpūdį, kad didžioji Anglijos visuomenės dalis yra priešinga įstojimui į EŪB. Tačiau tie institutai atrodo yra darbiečių agitbiurai. Bet vis tiek Anglijos visuomenė darbiečių bus nustatoma prieš dabartinę vyriausybę. Tai apsunkins Heatho vidaus politiką.

Užsienis šį Heatho laimėjimą priėmė daugiausia palankiai. Vokiečių televizija balsavimo naktį sekė Europos centruose nuotakas, kurios susidarė po balsavimo. Vokiečių pozicijos ir opozicijos politikai pasisakė gana teigiamai dėl Heatho laimėjimo. Kancelis W. Brandtas apsidžiaugė Anglijos užimta pozicija ir laimėjimu, nors rezerve pripažino ir tam tikrą raciją darbiečių atstovams, kurie balsavo prieš. Kriščiūnų demokratų politikai (tik kažkodėl opozicijos vadas R. Barzelis buvo išjungtas) pasisakė labai palankiai ir su didelėmis simpatijomis E. Heathui. Prancūzijoje tik komunistai ir socialistai pareiškė nepasitenkinimą, bet vyriausybės sluoksnių politikai džiaugėsi šiuo Anglijos žygiu.

E. Heathas ne tik praplėtė EŪB keturiais naujais nariais (po Anglijos nutarimo laukiama, kad taip pat pozityviai apsispręs ir Danijos, Norvegijos ir Irlandijos vyriausybės, jų parlamentai), bet ir metė naują politinės vienybės šūkį, kuris su didžiausiu pritarimu Europos vado-

vaujančių politikų yra suktas. Kaip ūkinės, taip ir politinės vienybės kelias bus sunkus ir ilgas, įeigu jo nepaspartins reali komunizmo grėsmė iš Maskvos ir Pekino. Komunizmo agentai veiks prieš Europos vienybę ir iš vidaus: lygiai Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje ir visur, kur tik jie koją įkels. Bet jų yra mažuma: ir tikėkime, kad dauguma ir tos daugumos sveikas protas privės prie pagrindi nio tikslo -- visos laisvosios demokratinės Europos apsiungimo po vien bendru europiniu stogu, vieningu politiniu Europos vadovu. Juo greičiau tai bus padaryta, juo geriau. Ir čia Anglijos premjerui Edvardui Heathui tenka pripažinti pirmenybę ir vadovaujamą vaidmenį. Jei jis Angliją valdys ilgiau, neabejojame, jog jis Europą atves į politinę vienybę.

Mums rašo

KIEK IŠLEISTA KNYGŲ JAUNIMUI?

LB Švietimo Tarybos jaunimo skaitiniams ruošti komisija, atsiliep dama į Dirvoje rugsėjo 22 d. skyrelyje "Šis bei tas" paliestą LB Švietimo Tarybos veiklą, savo ilgame laiške redakcijai nurodo, kad Švietimo Taryba jaunimui skaityti rekomenduoja ne tik tas 5 knygeles, atspausdintas skelbime (Dirva Nr. 65), bet yra paskelbusi visą sąrašą rekomenduotinių jaunimui knygų žurnale Švietimo Gairės Nr. 1 (5). Tame sąraše esą įvairių autorių ir leidėjų net 70 knygų.

Kultūros Fondas išleido tokias knygas, kurių niekas kitas neleidė ir nesutiko leisti, tą patį daro ir Švietimo Taryba.

Buvo ieškota leidyklų išleisti jaunimui vieną kitą knygą, bet leidyklos nenori tokios rūšies knygų leisti, nes mano, kad jų nedaug nupirks. Prieš porą metų skelbiant konkursą parašyti jaunimui tinkamą novelę, spaudoj ir per privačius asmenis buvo kreiptasi į turtingesnes organizacijas, prašant sutikti būti knygos leidimo mecenatais, bet ne buvo gauta teigiamo atsakymo, arba buvo atsakyta tykla.

Švietimo Taryba lais ke rašo, jei kas paaukos tūkstantinę, tuoj skelbs naują konkursą jaunimui tinkamiems skaitiniams parašyti.

WANTED AT ONCE
ELECTRICIAN
DIE REPAIR
GENERAL
MAINTENANCE

Must have 8 years experience.
Excellent wages and fringe
benefits.

Apply personnel office
8 a. m. to 4 p. m.

UNIVERSAL
DIE CASTING
232 MONROE ST.
SALINE, MICH.

An Equal Opportunity Employer
(76-83)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ – DOVANAS Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

MŪSŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street — 435-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street — 342-4240
- BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue — 467-6465
- BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue — 895-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue — 486-2818
- CHICAGO, ILL. — 2608 West 69 Street — 925-2787
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue — 771-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue — 365-6780
- FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres — 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue — 365-6740
- HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue — 249-6216
- JERSEY CITY, N. J. — 219 Montgomery Street — 435-6369
- LOS ANGELES, CALIF. — 107 So. Vermont Avenue — 385-6550
- NEWARK, N. J. — 378 Market Street — 642-2452
- NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue — 674-1540
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue — 769-4507
- RAHWAY, N. J. — 47 E. Milton Ave. — 381-8997
- SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway — 268-1120
- SOUTH RIVER, N. J. — 46 Whitehead Avenue — 257-6320
- SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street — 475-9746
- TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue — 392-0306
- UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street — 732-7476

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

NUSTUDENTĖJIMAS AR NUKULTŪRĖJIMAS?

Mokslo metams pradedus sovietinė spauda lietuvių kalba pilna įvairių temų svarstymų, kurios surištos su naujais akademiniiais metais. Tai sezoniška, ma-dinga ir natūralu. Tai sa-votiškas susirūpinimas priaugančia karta, kuri po dešimtmečio kito, ims vadovauti visuome-nei. Potvarkiais ir iša-kais vadovaujamoje vi-suomenėje visos tos te-mos igauna tipingus dik-tatūrinius bruožus. Iš bet kurio aspekto lies-dama akademines lais-vės ir elgesio temas, spauda vis apsi-reiškia arbitro rolėje. Ir akade-miniam jaunimui pilte pilamos didaktinės sen-tencijos. Amerikos stu-dentijai tai būtų nepane-šamas pažeminimas, ap-sisprendimo teisių nei-gimas, provokuojąs uni-versitetines riaušes.

Bet kitaip yra sovie-tinėje valstybėje. Ten studentas gauna mažą ir skurdžią stipendiją ir tampa, tarytum, apmoka mas valstybės tarnauto-jas. Tam talkina ir at-ranka. Daugumoje stu-dentai priklauso parti-jos padaliniais ir už mokyklos sienų turi pa-klusti dar ir partinei drausmei. Jie privalo iš-mokti jiems pavestą mokslą ir įžengti į prak-tinį gyvenimą. Valstybė numatė, kuriai darbo ša-kai jie tinka.

Valstybė nori "kultū-ringų" universitetinio mokslo debutantų. Žo-dis "kultūra" čia supran-tamas tipingai sovietiškai. Tai, universalia žo-džio prasme, intelligen-tas. Sovietai nori, kad studentas, specifinio mokslo metu, pažintų kiek intelligentui reikia literatūrą, socialinių reiškinių priežastis (marksistiškai), moko-tų intelligentiškai elgtis viešuomenėje (ir kavinėje), pamatytų vieną ki-tą scenos premjerą, ga-lėtų skirti operas, netgi priklausyti kuriai nors saviveiklininkų grupei, sportuoti.

Valstybė bijo, kad stu-dentavimo metais stipen-dijomis išlaikoma stu-dentija nebūtų palies-ta "nustudentėjimu" (Komjaunimo Tiesa Nr. 198) "Nustudentėjimas" nėra tinginystė, bet ne-sidomėjimas "kultūros" problemomis. Tai yra intelligentiškumo ugdy-mo stagnacija. Atrodo, tai rimta ir skaudi pro-bლეма sovietiniuose uni-versitetuose. Apie tą problemą plačiai prašne-ko (kaip pagal signalą) sovietinė spauda ir kito-mis kalbomis. Tai bū-

dinga užsienio termi-nams: nusvetimėjimas, trauka iš visuomenės, su-laukinėjimas, ir kt. Be-idėjinė vakarų civiliza-cija laikoma tokių socia-linių iškrypimų šaltiniu. Bet kaip suprasti, kad sovietų studentas, nuo spaliuko lopšio indoktri-nuojamas leninistika, tampa, jaunystės metų pasiekęs, nusvetimėjan-čiu individu, o įžengęs į universitetą sparčiai "nustudentėja"? Proble-ma nauja, skaudi, dar be "Vagos" leidimo ne-įžengusi į bėgamąją li-teratūrą. Tai savaime atestuota tą problemą, kaip ypatingai skaudžią ir, kol kas, neliečiamą.

Gal būtų slegianti visos sovietinės "kultūros" monotonijs, amžina so-cialinių ir moralinių pro-blemų uniforma, atbuki-na studentus, stumia juos šalin, nuo bet kurios "kultūros" ir verčia vien-tenkintis siauros moks-lo disciplinos studijomis. Jeigu taip, sovie-tiniai universitetai gami-na specialistus amatinin-kus. To, atrodo, vis dėl-to, sovietai nenori, nes plačiai pragydo apie "nu-studentėjimą".

Kaip paprastai, ieško-dami to reiškinio prie-žastis, sovietai nepaste-bi režimo sukurtos žu-dančios monotonijs. "Nustudentėjimo" bėdas jie prirašo perdideliu studento apkrovimui stu-dijomis, laiko neturėji-mui, netgi "vasaros dar-bais", tai yra priversti-niais darbais darbo sto-vyklose, kur studentai išsiekvoja fiziškai ir in-telektualiai. Juk jaunuo-sius veža į miškus, tai-gas ir pelkynus tiesti ke-lių, statyti namų ir fab-rikų. Išbuvęs tokioje "va-saros darbų kelionėje" jaunuolis dažnai paldž-ta, pasikeičia, sugrįžta be sveikatos.

"Nelengva tapti kultū-ringų" porina spauda, nes studentas perdaug ap-krautas studijomis ir pri-verstiniais fiziniiais dar-bais. Perkrautos progra-mos neskatina produkty-vumo.

Tikrai gi čia išgyvena-mas ne "nustudentėja-mas", bet tipingas bau-džiavinei sistemai "nu-kultūrėjimas". Jeigu su jaunuoju absolventu ne-sielgia kultūringai, nepa-lieka jam apsisprendimo teisių, skiria į profes-iją pagal atsidarančias darbo vakacijas, jis ne-pamėgs srities, kur ji įstūmė. Jeigu jį priver-sčiai siunčia į fizinius darbus su tikslu išvogti iš jo užtarnautus vasa-ros poilsio mėnesius, tai

Kai giliau išvelgiame i lietuvių etninės grupės veiklą Amerikoje, su-randame fenomenalinius reiškinis. Meilė Lietu-vai ir kova už jos laisvę yra tapusi pagrindiniu už-daviniu. Lietuviai atei-viai ir keletos generaci-jų, kad ir lietuviškai ne-mokantys kalbėti, bet bū-dami lietuviškos kilmės, visi susijungia į politinę Lietuvos laisvės kovą. Tai kovai JAV vadovau-ja ALTA, tad ir lietu-viai visu platumu suau-go su ALTA. Natūralus yra žmonių pasiskirsty-mas įvairiais požiū-riais. Ir kai lietuvių ide-ologinės srovės, organi-zacijos, grupės, draugi-jos, profesijos, vyresnie-ji ir jaunimas, moterys ir vyrai susijungia ir iš-i jungia į ALTA, lietuviai suauga ir savo tarpe, ne-žiūrint savų specifinių pasiskirstymų. Suaugi-mas, susigvenimas, su-tartinas darbas yra ne tik naudingas, bet ir būti-nas visos lietuvių išeivi-jos akcijai. Iškrypimai iš tos sąlygos niekam naudos neduoda. Teisin-gai dr. J. Stukas, kalbė-damas š.m. spalio 10 d. susirinkusiems New Yor-ke sako: "Svarbiausia ne-kovokime vardan Lietu-vos laisvės vienas su kitu". Tiems, kurie šian-dien savo tarpe veda ko-vą, jis nurodo reikalą daugiau stiprinti kultūri-nę veiklą, daugiau rūpi-tis jaunimu, o neginčiais (ištrauka iš š.m. spalio 19 d. Draugo psl. 7). Po to, kai lietuviai Ameri-koje susijungė laisvės ko-vai ALToje jau prieš 30 metų, būtų ne tik neiš-mintinga, bet ir labai žalinga šiandien pradė-ti varžytis arba skirs-tytis, kai pasaulinė po-litinė padėtis ir Lietu-vos okupacija reikalauja dar didesnio lietuvių ap-sijungimo ir daugiau lė-šų.

Kai iškyla iš kurios nors grupės ar organiza-cijos bereikalingi gin-čiai, yra naudinga lietu-vių visuomenei susiori-entuoti. Labai laiku yra išėjęs L. Šimučio, ilga-mečio ALTo pirminin-ko, istorinis veiklas "Amerikos Lietuvių Ta-ryba". Kiekvienas lietu-vis turi šį veikalą iš-gyti, iš kurio pamatys, kaip kūrėsi ir sekmin-gai dirba ALTA ir kaip kūrėsi Balfas, L.B-nė ir kaip tos organizacijos yra pasiskirsčiusios dar-bo sritimis.

Kaip paprastai, ieško-dami to reiškinio prie-žastis, sovietai nepaste-bi režimo sukurtos žu-dančios monotonijs. "Nustudentėjimo" bėdas jie prirašo perdideliu studento apkrovimui stu-dijomis, laiko neturėji-mui, netgi "vasaros dar-bais", tai yra priversti-niais darbais darbo sto-vyklose, kur studentai išsiekvoja fiziškai ir in-telektualiai. Juk jaunuo-sius veža į miškus, tai-gas ir pelkynus tiesti ke-lių, statyti namų ir fab-rikų. Išbuvęs tokioje "va-saros darbų kelionėje" jaunuolis dažnai paldž-ta, pasikeičia, sugrįžta be sveikatos.

"Nelengva tapti kultū-ringų" porina spauda, nes studentas perdaug ap-krautas studijomis ir pri-verstiniais fiziniiais dar-bais. Perkrautos progra-mos neskatina produkty-vumo.

Tikrai gi čia išgyvena-mas ne "nustudentėja-mas", bet tipingas bau-džiavinei sistemai "nu-kultūrėjimas". Jeigu su jaunuoju absolventu ne-sielgia kultūringai, nepa-lieka jam apsisprendimo teisių, skiria į profes-iją pagal atsidarančias darbo vakacijas, jis ne-pamėgs srities, kur ji įstūmė. Jeigu jį priver-sčiai siunčia į fizinius darbus su tikslu išvogti iš jo užtarnautus vasa-ros poilsio mėnesius, tai

nepripildys absolvento ir entuziazmu savo sri-čiai, kada pelkėse ir liū-nuose jis atlieka bau-džiavininko sunkiuosius darbus.

"Kiekvienas aukštą mokslą baigęs žmogus žino, kaip sunku būna vė-liau lopyti kultūrinių ry-šių spragas, jei ko nors nesusėję padaryti stu-dijų metu", atsidūsta Komjaunimo Tiesa.

Žada organizuoti tuo reikalu simpoziumus, leisti anketas ir kt. Ne panaikinus esmės, pri-verstinės sistemos, var-gu ar atras kaip išveng-ti sistemos padarinių. Gerais norais ir pragra-s grįžtas. (ar)

ALT SUVAŽIAVIMUI ARTĖJANT

Lietuvos laisvinimo darbo apimtis yra plati. Daug pastangų, laiko ir lėšų pareikalauja. Žvilg-telėkime į ALTos Cent-ro Valdybos tik š.m. spa-lio mėnesio veiklą. ALTA yra nuolatiniam kontakte su sostine Wa-shington, D.C. Pačioje spalio pradžioje pasi-ruošta problemoms ir susitikimams. Pirm. dr. K. Bobelis ir vicepirm. dr. K. Šidlauskas nuvy-ko į Washingtoną, prie kurių prisijungė ALTos igaliotinis prof. dr. J. Genys. Spalio 6 d. ALTos atstovai pirmiausia tarė-si Lietuvos atstovybėje su min. J. Kaiecku ir dr. St. Bačkiu. Vakarop įvy-ko "Joint Baltic Ameri-can Committee" posėdis kuriame dalyvavo lietu-vių, latvių, estų vadovau-jantys atstovai. Apsi-spręsta sutartinai siek-ti etninės grupės remti įstatymo pravedi-mo, platesnių translia-cijų į Pabaltijį per Mad-rido radio panaudojimo bei naujų transliacijų per Radio Liberty stotis išgavimo ir Europos sau-gumo konferencijos pro-blemoms sprendimo.

Spalio 7 d. ALTos at-stovai buvo priimti Bal-tuose Rūmuose presiden-to patarėjo George Bell, kurio žinioje yra etni-nės grupės, ir nagrinėjo Baltijos valstybių atžvil-giu politikos formavimo procesą. Po to ALTos atstovai, nuvykę į Vals-tybės Departamentą, bu-vo priimti Europos rei-kalų sekr. pavad. Ri-chard T. Davies, daly-vaujant Baltijos valst. viršininkui Doyle Mar-tin. Ilgiausiai sustota ties diplomatinės ir kon-sularinės tarnybos tęs-tinumo ir jaunų parei-gūnų paskyrimo proble-momis. Galimybės ieš-komos ir randamos. Spa-lio 7 d. vakare ALTA, kurios pastangomis iš-rūpintos transliacijos, suruošė Voice of Ameri-ca lietuvišką translia-ciją 20 m. sukakties pri-ėmimą valdžios pareigū-nams, atstovybės perso-nalui, pabaltiečiams ir lietuviams.

Spalio 9 d. ALTos Centro Valdyba turėjo Chicagoje posėdį, kuria-me dalyvavo: pirm. dr. K. Bobelis, T. Blinstru-bas, K. Kleiva, V. Mažeika, dr. K. Šidlauskas, dr. Vl. Šimaitis, dr. J. Valaitis, teis. J. Juris. Centro V-ba susipažino su naujausiais pasitari-mų Washington, D.C. da-viniais ir apsisprendė dėl jų vykdymo. Informa-cijos spaudai buvo per-duotos. Dr. K. Bobelis iš-vyko į Europą.

Į š.m. spalio 16-17 d.d. įvykusią JAV visų etni-nių grupių konferenciją Washington, ALTA, ku-ri oficialiai atstovauja lietuviams, pasiuntė at-stovais dr. jur. K. Šid-lauską ir prof. dr. J. Ge-nį. Konferencijoje daly-vavo 500 atstovų. Balti-jos valstybių suverenu mo pabrėžimas politinė-je rezoliucijoje buvo pir-mas pabaltiečių laimėji-mas konferencijoje. Se-kė antras laimėjimas, kai išrinktas visų etninių grupių komiteto pirmi-ninku kroatų dr. A. Dzi-nich, lietuvis prof. dr.

J. Genys buvo išrinktas sekretorium.

Ne iš ALTos veikėjų kilę bereikalingi ginčai spaudoje, norėta pa-svarstyti PLB Centro V-bos sukvietame Tabor Farm, Sodus, Mich. spau-dos ir radijo darbuoto-jų pastarime, kuriame dalyvavo ALTos keli na-riai, PLB CV vicepirm. dr. A. Butkus buvo pa-ruošęs lietuvių bendri-nės veiklos koordinaci-jos projektą. Bet į PLB CV ruošą pasitarimą ne-atvyko nei JAV LB Cen-tro V-ba nei JAV LB Ta-rybos prezidentas. Ži-noma, tada ir svarsty-mas nėra galimas.

Spalio pabaigoje ALTos C V-ba pasiren-gia Amerikos Lietuvių Tarybos metiniam su-važiavimui, įvykstan-čiam š.m. lapkr. 13-14 d.d. Chicagoje. Ir vėl bus naudinga matyti vi-sos Amerikos lietuvių vi-suomenės veikėjus svarstant ir ryžtantis di-diesiems Lietuvos lais-vinimo uždaviniams.

J. Butv-čius

ALT METINIS SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Tary-bos 31-sis metinis suvažia-vimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 13 d., šeštadienį, 10 val. ryto, Midway House patalpose, 5400 So. Cicero Ave., Chicagoje, Illinois 60638.

Suvažiavimo išvakarėse, lapkričio mėn. 12 d. nuo 7 val. vak. iki 10 val. vak., įvyks atstovų ir svečių pri-ėmimas ir susipažinimas, ALT patalpose, 2606 West 63rd St., Chicagoje.

Iškilmingos šv. Mišios įvyks š. m. lapkričio mėn. 14 d., 10 val. ryto, šv. Kry-žiaus parapijos bažnyčioje, 4557 So. Wood St., ir lietu-vių evangelikų parapijos bažnyčioje, 6641 So. Troy St., Chicagoje.

ALT Centro Valdyba kviečia visų skyrių bei ben-dradarbiaujančių organiza-cijų atstovus, metiniame suvažiavime dalyvauti.

• Antanas Mažeika, Vil-ties Draugijos valdybos vicepirmininkas, gyv. Los Angeles, savo įnašą draugi-joje padidino, atsiųsamas 25 dol. ir rašo, kad ieško būdų, kaip praplėsti Dirvos skaitytojų šeimą Kalifor-nijoje.

Šis bei tas

Mums paplitus po pasaulį ir jaunimui išsimokslinant svetur -- nuolatos pasirodo įvairių svetimom kalbom knygų lietuviškoms temoms. Šalia būtinų politinių knygų ir brošiūrų, gana reikšmingos yra ir mokslinės, literatūrinės, meninės etc. Maloniai nustebina šiais metais išjusi K. Gulbino vokiečių k. dizertacija apie M. Peč-kauskaitės pedagogiką. Eiliniam žmogui paprastai moksliniai trakta-tai, o dar svetima kalba -- sunkiai įkandami. Tačiau K. Gulbino dėstymas ir stilius yra nuostabiai naujoviški: kalba labai lengva, posakiai paprasti ir ryškios minties, turinys kone apčiuopiamai daiktiskas, be miglotų filosofavimų. Taip įdomiai, be nuobodžio, tekstas plaukia, kad skaitai kaip gyvenimiškai beletistiką. Betgi veiklas net labai moksliškai surūdintas: dėstymas be galo taupus, neišplėstas, derliai turiningas. Tokia gausi medžiaga sutalpina vos į 174 psl. Šitokios dizertacijos, kurias mieliai gali skaityti ir lengvai suprasti eilinis skaitytojas -- retenybė.

• Dabar mes labai sielojamės savo jaunosios kartos auklėjimu. O K. Gulbino knygoje kaip tik ši tema nuodugniai išklostoma pagal didžios mūsų pedagogės pavyzdį. Vadinas, ne abstrakčiom filosofijom, o gyvo žmogaus dvasinio subrendimo paveikslu. Vaizdžiai at-skleidžiamas M. P-tės asmens susiformavimas su visom abejonėm, su sunkiais jaunystės klausimais. Parodoma, kaip ji stengėsi sava-rankiškai mąstyti, įvykius vertinti, susikurti nuosavą pasaulėžiūrą. Ji iš jaunūnės linko į artimo meilę, į auklėjimo sritį. Labai mėgo muziką, bet -- gerai išsvarsčiusi, pirmenybę atidavė pedagogikai. O šios žymios autorės iš mažens nė lietuviškai nemokėta, K.G. cituo-ją daug posakių iš jos dienoraščio ir kitų šaltinių, kaip ji apsispren-dė atvirsi į lietuvių, nors jos luomas, bajorija, tokių žingsnių bai-siai piktinosi, smerkė.

Dabar mūsų jaunimui irgi panaši tragika prieš akis: kaip, kokiais motyvais pamilti lietuvių ir jai skirti jė-gas, kada aplinka bajorišką išdidumą ir visokiom kultūrom vilioja visai į priešingą pusę? Tuo atžvilgiu K.G. dizertacija būtų perskai-tytina visiems mūsų jaunuoliams, kurie tik moka vokiečių kalbą.

• Moksliškai objektyvus dėstymas svetimkalbiui teikia gero įs-pūdžio, kai randi trumpai bei ryškiai bendrais bruožais atskleistą svetimkalbiui mūsų netolimos praeities istoriją. M. Valančiaus žy-mūs darbai, rusinimo faktai ir įvykiai, knygnešiai, Sibiran trėmi-mai, kovos su lenkais ir "litvomanija". Peržvelgdamas M. P-tės biografinius bruožus, autorius gyvai iškelia Žemaitijos anuometinę buitį, caro priespaudą, bajorų nutautimą, valstiečių skurdą, net -- merginų gražias dainas vakarais... Visa pateikiama vis faktais, po-sakiais iš tikrovės ar iš atitinkamų raštų -- čia yra knygos stipry-bė. K.G. moka pasakyti realiai ir ramiu objektyvumu, be abstrakcijų, be tuštokų bendrybių kartojimo. Ir be subjektyvios aistros vienon pusėn. Būtų gera, kad šis dizertantas ir daugiau panašių veikalų liet. temom parašytų -- tokiu taupiai išplanuotu nuoseklumu ir konkre-čiu, turinčiu stiliu. Skaitant net svetimoji kalba nevargina, kai tuo tarpu kitus net lietuviškas mokslo straipsnis ar knyga muoboduiliu paplaua.

• Iš viso Pečkauskaitės pedagogika šiandien mums prisimintina ir įsigilintina. Tai turtum idealo švyturys dabartiniame cinizmo pa-saulyje. Kai mūsų "gerovės laikais" jauneiliko vietos jaunimui nei skaisčiom svajonėm nei tėvų ar autoritetų pagarbai, tai M. P-tės jaunystės dvasinis atsiskleidimas ir idealistinis išsiugdymas gali ne-vienam dar suteikti atsparos prieš didmiesčių smukdančio gyveni-mo Charibdas. M.P. taip atvirai ir ryškiai, gyvenimiškai išsaisako savo jaunuoliškas mintis bei trapius objektyvumą, be abstrakcijų, jos žodžiai ir nuomonės -- ligi šiol nei pasėję, nei nuo tikro-vės nutolę. Tai vertingas dvasinės išminties šaltinis jaunuoliams. Knyga perskaitytina ir visiems mūsų lit. mokyklų mokytojams.

• Vokiška dizertacija (irgi spausťuvė), o betgi čia -- premijos vertas lietuviškų vardu žodžių rašymas. Ypač kad jį čia gausu, ir vis painūs. Tos lietuviškos pavardės ir vietovių vardai, su savitu rai-dynu, knygų antraštės, ištisos citatos: Basanavičius, Kairiūkštys, Pšibilauskienė, Kriaučiūnas, Užventis, Medingėnai, Mėlynoji Mergė-lė... Ypatingai dailiai sumirga vokiškame tekste mūsų maloniniai vardai: Juozukas, Roželė, Antanėlis...

Pageidautina, kad mūsų mokslus einąs jaunimas būtų paskatin-tas šitaip dizertacijom iškelti dėmesin ir kitus savus autorius, ku-riems ok. Lietuvoje bolševikai mažą skiria vietos savo siauriose planuose. K. Gulbino darbas yra pavyzdys, kaip tuo keliu einant gali-ma išnešti savos kultūros vertybes į platų pasaulį.

LIETUVIŠKOJO GYVENIMO NUOTAIKOS

EMILIJA ČEKIENĖ

BIJO FINANSINĖS AUKOS

Idomu buvo skaityti Antano Juodvalkio išsamų reportažą apie spaudos ir radijo atstovų suvažiavimą Tabor Farmoje, kur buvo svarstomi patys aktualiausi šių dienų išeivijos lietuvių rūpesčiai, iškelti laimėjimai ir bene daugiausia dėmesio skirta ateities planams.

Ta proga noriu papildyti kai kurių suvažiavimo dalyvių pasakytas mintis. I. Bublienė savo pranešime tarp kitko kalbėjo: "Privalu ieškoti naujų priemonių ir veiklos metodų, kad įtrauktų jaunuosius mūsų inteligentus į lietuvišką darbą. Jie nesidomi lietuvių politinėmis partijomis, bet veikia spontaniškai, ka parodė Simo Kudirko atveju..."

Malonu girdėti, kad šiuo klausimu rūpinasi pati jaunoji karta. Clevelando lietuviai gali didžiuotis turėdami savo tarpe taip lietuviškai subrendusias jaunąsias jėgas, ypač moteris p. I. Bublienę, p. M. Lenkauskienę ir k. Kai visi sutartinai pradėsime tuo rūpintis, gal greičiau pasieksime tikslą. Patys jaunosios kartos atstovai, be abejoj, gali lengviau paveikti savo kartą, negu vyresnieji net ir patys tėvai.

Tačiau apie ieškojimą naujų veiklos priemonių ir metodų kalbame visi, bet nei vienas nieko konkretaus nepasiūlė, jokio naujo metodo, tik primename, kad kas nors turėtų tai atlikti. O gyvenimas vietoje nestovi. Lietuviškas jaunimas auga, mokosi ir kuria šeimas, kurių didelė dalis nutausta, ko neįmanoma išvengti ir prie geriausių pačių jaunuolių norų, ypač mergaičių, nes daugeliu atveju pavyzdžiai rodo, kad švietimtautės greičiau sužavi mūsų jaunuolius nei lietuvaitės.

Per dažnai kaltinamos mūsų partijos, atbaidančios jaunimą jungtis į vyresniųjų veiklą, bet gyvenimo praktika rodo ką kita. Be ideologinių organizacijų iš jaunimo nieko nebūtų, jokio dėmesio lietuviškai veiklai. O štai man berašant šias mintis per lietuviš-

ką radiją kalba jaunas akademikas apie ateitininkų veiklą ir tikrai reikia pripažinti didelius jų užsibrėžtus nuveikti ateities darbus, organizacinius planus lietuviybės ir politikos srityje. Jis padarė apžvalgą ir apie kitų ideologinių jaunimo org-jų veiklą. Kalbėjo apie akademinio jaunimo kitokius ir politinius planus, tad kur gi jų partijų baimė? Visos tos minėtos org-jos kaip tik ir yra vyresniųjų org-jų tęsinys. Jeigu tų įvairių ideologinių org-jų nebūtų, tai kur gi jų iniciatyva pasireikštų? Dažnai girdime, kad jaunimas nori konkretaus darbo, tad vienoj org-joj visiems darbo neužteks, tik tai ginčų bus daugiau, nes vieningos nuomonės pasaulyje nebuvo ir nebus. Kaip vyresnieji taip jaunieji, kurie jaučia savo tautinę prigimtį, jungiasi į pagrindinius klausimus maždaug vienodai galvojančių sambūrius, o tikriau sakant, naujieji org-jų nariai ateina ten, kur daugiau savo draugų randa arba kas nors paskatina, patraukia. Ir malonu buvo klausyti, kad minėtas ateitininkų jaunimo atstovas, darydamas pranešimą,

parodė aukštos tolerancijos nenutylėdamas ir kitaip galvojančio jaunimo org-jų nuopelnų bei pavergtos Lietuvos jaunimo vargų ir rūpesčių. Tai įrodymas, kad mūsų jaunieji nebijo nei partijų nei politikos ir yra tolerantiškesni už vyresniuosius.

Kalbant apie spontanišką veiklą, tai be jos irgi negalima apsieiti. Tokiais atvejais, kaip Simo Kudirkos, ji labai reikalinga, bet ir čia iniciatyvą parodė tie, kurie ideologinėms org-joms priklauso ir pastoviai, ne vien tik spontaniškai reiškiasi.

Toliau p. I. Bublienė sako: "Jaunieji lietuviai inteligentai, čia baigę aukštuosius mokslus, turi gerai apmokamus darbus, gerai įsikūrę augina daugiausia lietuviškas šeimas, bet lietuviškam gyvenime permažai rodosi ir jį permažai finansiniai remia. Jie

yra gyvi, tik reikia mokėti prie jų prieiti".

Taigi, čia ir glūdi didžiausia mūsų jaunimo tautiškumo stoka ar yda. Jie vispusiškai tikrai gyvi ir darbštūs, lietuviškas pareigas puikiai atlieka, šoka, dainuoja, organizuoja, tik tai tėvai duokite mums pinigų! Žinoma, vyresnieji mėsai remia. Aukoją ir jaunieji daugiausia tie, kurie jau priklauso org-joms, partinėms ar kitokioms, kurie žino ir mato, kad be pinigų jokia veikla neįmanoma ir kurie jau įsitikinę savo tautinės veiklos prasmingumu. Tačiau tokių yra tik mažuma, o vyresnieji aukotojai viens po kito išeina į pensiją, kas juos pakeis aukomis?

Dėl partijų baimės aiškų ir teisingą atsakymą tame suvažiavime davė A. Kučys: "Partijos veiklai netrukdo, o tik ją praturtina. Jaunimo org-jos yra nepartinės, o ideologinės." Mūsų jaunimo šykštumu nusiskundė ir kiti kalbėtojai. Atrodo, kad lietuviškasis jaunimas nebijo tautinės veiklos nei partijų nei politikos, tik bijo finansinės aukos.

Dėmesio vertos ir p. Butkienės mintys, kad "galima įpareigoti viešąsias bibliotekas mūsų išleistus leidinius išsiųsti, tik reikia, kad bent trys asmenys nueitų į biblioteką ir tokį leidinį pareikalautų..."

Tiesa, bibliotekos mėsai laisvai nuperka už savo pinigus, bet kas iš to, jei tos knygos lentynoje stovės nejudinamos, jei būtų trijų pirmųjų niekas daugiau nereikalaus, o deja, taip yra. Ir po kurio laiko jos vėl išimamos iš lentynų kaip nepageidaujamos.

Be to, p. Butkienė iškėlė kitą gana aktualų klausimą, kad lietuviška spauda duotų medžiagos, kuria galėtų pasinaudoti ir informacija ir radijo valandėlių vedėjai. Man rodos, kad mūsų spauda duoda pakankamai įvairios informacinės medžiagos ir radijo valandėlės ją plačiai naudoja, tik dažnai skaitant žinomą straipsnį iš kurio nors laikraščio ar VLIKo Eltos, nepaminiama iš kur skaitoma. Ponia Butkienė iškėlė jautrą klausimą, kuris tačiau savaime yra išspręstas. Lietuviškieji radijo vedėjai ir spauda puikiai bendradarbiauja, tik tai klausytojai nežino, nes laikraščių vardai, iš kurių skaitomos žinios, kažkodėl sąmo-

Pianistas Andrius Kuprevičius.

V. Maželio nuotrauka

30 METŲ MUZIKOS PASAULYJE

Andrius Kuprevičius š.m. rugsėjo 1 d. perėmė Cleveland State Universiteto piano muzikos skyriaus vadovavimą. Su šiomis pareigomis A. Kuprevičius ižengė į akademinį gyvenimą ir tuo pačiu pradėjo naują savo profesinio darbo barą. Toks A. Kuprevičiaus talento ir jo profesinio pasirošimo įvertinimas rimtoje Jungtinių Amerikos Valstybių mokslo institucijoje yra vertingas ir reikšmingas ne tik jam pačiam, bet ir mums, lietuviams. Lietuvių išsiliejimas į Jungtinių Amerikos Valstybių kultūrinį, meninį bei mokslinį gyvenimą mus žavi ir džiugina.

The Sun Press spalio 14 dienos laidoje apie A. Kuprevičiaus pakvietimą į šį postą šitaip rašė: "Kuprevičius ateidamas į Cleveland State Universitetą atsineša ne tik didelį muzikos inspektoriaus patyrimą, bet taip pat atsineša ir savo 30-ties metų koncertų pianisto patirtį įgytą trijuose kontinentuose".

30 metų yra didelis laiko tarpas žmogaus gyvenime. Todėl šia proga būtų tiksli mums arčiau susipažinti su A. Kuprevičiaus profesinio darbo praeitimi. A. Kuprevičius domėjosi piano muzika jau nuo mažų dienų

ningai nutylimi. Tai nėra abipusis bendradarbiavimas. Bet, žinoma, taip yra ne visur.

ir dar gimnazijos metais ją studijavo Kauno konservatorijoje. Baigęs Kauno "Aušros" gimnaziją jis visu veržlumu įsijungė į tolimesnės piano teorijos bei technikos studijas pas profesorius Rudzickį Kauno muzikos konservatorijoje. Baigęs šią konservatoriją, jis vienus metus (1941) dėstė piano muziką Vilniaus konservatorijoje, o vėliau vadovavo Kauno radiofono muzikos skyriui. Šiame ankstyvame jo muzikinės karjeros laikotarpyje Kuprevičius aktyviai reikšėsi piano muzikos srityje duodamas visą eilę koncertų ne tik Lietuvoje, bet Latvijoje ir Estijoje. Pasitraukęs į vakarus, A. Kuprevičius kurį laiką gilino piano studijas pas profesorius Vladimir Harbowsky Berlyne, o vėliau su piano koncertais reikšėsi Vokietijoje, Austrijoje ir Šveicarijoje. 1946 metais Šveicarijoje tarptautiniame pianistų konkurse jis laimėjo finalisto titulą; 1948 metais A. Kuprevičius apsigyveno Argentinoje, kur išgyveno šešerius metus. Šiame laiko tarpyje jis koncertavo ne tik Pietų Amerikos valstybėse, bet pasiekė ir Šiaurės Ameriką bei Kanadą, 1954 metais jis persikėlė į Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyvena Clevelande. Pradžioje jis dirba Cleveland Music School Settlement ment piano muzikos inspektoriaus pareigose, o vėliau toje pačioje mokykloje perima piano departamento vicedirektoriaus pareigas. Paskutinius trejus metus jis vadovauja tos mokyklos piano skyriui.

Dirbdamas Cleveland Music School Settlement A. Kuprevičius neapsiribojo mokyklos sienomis, bet aktyviai reikšėsi piano koncertais tiek Clevelande tiek kituose didžiuose Amerikos bei Kanados miestuose. Be jo solo rečitalių reikėtų paminėti ir jo debiutus su didžiu-

jų miestų orkestrais, kaip Chicagoje su Symphony orkestru, New York'e su Symphony of the Air ir Suburban Symphony, Cleveland'e su Clevelando orkestru bei Clevelando Philharmonic ir Cleveland Women's orkestrais.

Šiuos pasirodymus gražiai atžymėjo spauda ir jis susilaukė išties eilę labai palankių kritikų Amerikos didžiųjų laikraščių puslapiuose. New York Times apie vieną iš jo koncertų rašė: "... Kuprevičiaus skambinimas pasižymėjo pasigerėtinai gražiu tonu, kuris nenustodavo malonaus skambesio ypatumų net ir jėgos bei veržlumo reikalaujančiuose pasažuose. Pianisto skambinime apstu poetiško vaizduotės lakumo, bei imantrių garso spalvų". The Plain Dealer, Cleveland'e po A. Kuprevičiaus Chopino koncerto jį šitaip apibūdino: "... Chopin'o koncerto No 2. atlikime Kuprevičius parodė savo iškilau menininko ypatumus. Tono grožis, ritmo lankstumas ir ramių užtikrinta laikysena suteikė koncerto interpretacijai būdingą atspalvį. Tą būdingumą galima būtų apibrėžti kaip aristokratišką stiliaus eleganciją, glūdinčią ramios ir kuklios laikysenos prieglobstyje".

Panašios kritikos tilpo ir kituose laikraščiuose kaip Los Angeles Times, Daily News, Cleveland News, The Montreal Star, The Hartford Times, Musical Courier ir New York Herald Tribune.

Mums yra malonu skaityti gerus A. Kuprevičiaus muzikinio talento įvertinimus Amerikos bei kitų kraštų spaudoje juo labiau, kad jis yra lietuvis ir, kad laikraščiai tai pastebi.

Taigi, šios 30-ties metų profesinio darbo suakties proga, reikia A. Kuprevičiui palinkėti ir toliau su tokiu pat entuziazmu reikštis muzikos pasaulyje.

D. Degėsys

M A L E

FULL-TIME
FURNITURE
REPAIR
AND
TOUCH-UP

Must have experience in furniture repair and touch-up.

Must have knowledge of modern wood finisher.

Must know how to use wood-working equipment.

Must have experience with burning knives, lacquer sticks, concentrated powders, shading lacquers, universal colors and spraygun.

Also need men experienced in upholstery repair.

• Beginning pay subject to ability and experience.

• Opportunity for advancement.

• Vacation benefits.

• 40-hour basic work week with some limited overtime available.

APPLY MON. THRU FRI.
AT SERVICE DESK
10 A.M. TO 5 P.M.

ROSS
FURNITURE
WAREHOUSE
G-6434 S. DORT
GRAND BLANC, MICH.
(83-85)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
1972 METAIS

Walter Rask-Rasčiauskas jau 11 metų organizuoja ekskursantų grupes į Lietuvą ir jo rengtos ekskursijos vyksta sklandžiai ir tvarkingai. Šią vasarą American Travel Service Bureau vežė 6 grupes į Lietuvą. Dėl vėlyvo užsiregistravimo ne visus galėjome prijungti, nes truko vietų. Norėdami patenkinti didesnę skaičių lietuvių 1972 metais, turime užplanavę net 10 ekskursijų. Galėsite pasirinkti patogiausią išvykimo datą, kuri geriausiai atitiks Jūsų atostogų laikui: ekskursijos bus nuo 17 iki 21 dienos ilgumo; bus galima prisijungti Chicagoje, New York'e ar Montrealyje.

Planuokite iš anksto, registruokitės jau dabar, dėl informacijų kreipkitės:

American Travel Service Bureau
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

Taipogi sudarome iškvietytus giminių atsilankymui Amerikoje; suteikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus; parūpiname bilietus ir reikalingas visas.

JAU GALIT ATSIKVIESTI
SAVO GIMINES IR DRAUGUS
IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinias apie keliones paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

BALIŲ SEZONĄ PRADEDANT

Palengva tyla vasarinių stovyklų, piknikų ir simpoziumų erzelio alasas. Pradedame naują kultūrinės ir politinės veiklos erą, balių sezoną. Prieš akis kyla naujos problemos. Kaip tas problemą su-tikti ir nuprobleminti?

Būdamas politinis leidinys, Pogrindis gilinasi į balių problemą grynai politine prasme. Redakto-riams nerūpi išsileisti į pokalbį, koks likerų mišinys šį rudenį populiariausias, arba kiek sieks ru-deninių sunkelių nukirpimas iš apačios ir iškirpimas iš viršaus. Numtoma, kad Sovietų Sąjungos lietu-viškai kalbą ambasadų bei konsulatų pareigony iš-plės invaziją į puošnius išeiviškus balius. Turimi daviniai byloja apie pragariškai – gudrią sovietinio balinio bendradarbiavimo strategiją. Vasarą į ateitininkų pavasario šventę šventiškai nusiteikęs atvy-ko iš Washingtono Edvardas Juškys. Svečių tarpe jis turėjo grandiozinį pasisėkimą. Netrukus mes iš-vysime frakuotą ir išsivėpinusį Vytautą Kazakevi-čių keverzinėjantį mūsų baliuose modernių šokių fi-gūras. "Vienybės" Girkakalis užtvirtino, kad kiekvie-nas turi teisę pirkti bilietą į viešą balių. Tad ir sovietinės damos išėlins baliuosna ir mėgins žavė-ti iš Macy išpardavimo nupirktomis suknėlėmis. Kaip tokių sovietinių sirenų akivaizdoje elgtis iš-eiviams?

Štai kaip. Reikia išvystyti budrų politiniai-in-doktrinacinį apdairumą. Išvedus šokti sovietinėda-mą, nereikia akimis mikrcioti, bet, šokio takte be-linguojant, varyti gudrią antitarybinę propagandą. Sakysim taip:

-- Savo žmonai nupirkau antrą automobilį. Su vienu ji važinėja į madų salionus, su kitu į mūsų pajūrio vilą. Aš gi turiu tris automobilius: su vie-nu važiuoju į savo istaigą, su kitu į medžioklę, su trečiu lankau draugus. Visi automobiliai su radijo muzika, su šaldymu ir telefonais.

-- Ar jūs turite vaikų? -- liuksuso parblokš-ta paklaus sovietinė dama.

-- Taip, -- numetate perdėtai nerūpestingai. -- Sūnus išskrido į Akapulką, dalyvauti regatoje su savo jachta. Duktė lankosi Paryžiuje, kur ren-kasi apatinukus Dioro siuvykloje...

Štai ir atlikote gerą darbą. Sovietinė dama apmaudingai svarstys, kad parankiau būti kapita-lizmo vergu, nekaip ubagų valstybės diplomato žmona. Po balius ji tars savo vyrui:

-- Noriu amerikoniško automobilio.

-- Tau galvoj negerai! Tai sovietinių interesų išdavimas!

-- Jū žmonos turi po du automobilium, o aš nė vieno, -- suriks diplomato žmona...

Abasados šnipai tuoj sužinos, kad ši diploma-tinė pora prarado dialektinį mąstymą. Netrukus, su šaldytuvais, automatiškais prosais, tuzinais apati-nių bei viršutinių, ta sovietinė pora jau atšaukiama į Leningradą...

Kada sovietiniai pareigony vykdo invaziją į išeivių balius, Pogrindis à priori apmetė metme-nis, kad elgimosi akiračiai atitiktų patriotinio elge-sio normas.

ORO BIULETENIS SU SVEIKATOS PATARĖJU

Lapkričio oras yra ryškiai rudeninis. Vi-suotinai viešpatauja leng-vesnės ar čiadulinges-nės slogos. Todėl nosių raudonėjimas lapkritį nevisad reiškia karčia-mų patronizavimą. Gi karčiamų patronams pa-ranku aiškinti nosių rau-donumą lapkričio slogo-mis. Lapkričio vėjai nu-plėšia pageltusius lapus nuo šakų ir žaliukus iš kišenių, nes ateina balių sunkmetis. Nesmagius vėtros stūguriuojimus ten ka švelninti baliniais orkestrais ir lietuvių kal-bon išverstais tango re-frenais. Žvabūs skers-vėjai neretai įstumia žmogų prie karčiamė-lės gabijos, idant sušil-tų. Knygų neskaitymą pa-togu teisinti, nes dienos aptrumpėja ir nuo ketvir-tos vakare nebėra sau-lutės. Į autovežimį ra-diatorius piltinas antifry-zas. Atitinkamu antifry-zu patartina ir vairuo-tojams gelbėtis nuo per-sišaldymo. Juo labiau,

kad pats prezidentas pri-žadėjo antifryzo atlai-dus lapkričio mėnesį.

KELIALAPIS: WASHINGTON-CHICAGO

E. Juškys ir Sutkus tarėsi su "Vilnius" vadovais, kaip uždaryti Lietuvos konsulatą?

REPORTERIS -- Ko jūs, Mr. Sutkus, atvykote Chicago? SUTKUS (Inturisto politrukas Washington) -- Padėti draugui Juškiui nacionalizuoti buržuazinės Lietuvos konsulatą.

Tad antifryzo naudoji-mas mechanizmui ir kū-nui tampa legalus ir pa-triotinis. Lapkritį šali-gatviai dengiasi ledo grienėmis ir pasidaro to-kie pat slidūs, kokie jie yra slidūs rugpiūčio mė-nesį Leningrade. Reikia sergėtis menčių lūžių à la Leningrad. Sunkesnis už menčių lūžį yra min-čių lūžis. Kartu su krin-tančiais lapais, su gat-vių dulkėmis bei šiukš-lėmis, spalio pabaigos sukuriai atnešė iš Wa-shingtono Chicagon Juš-kį ir Sutką. Dėl to "Vil-nies" apylinkėje stipri prosovietinė smarvė, ait-resnė už buvusią stok-jardinę.

PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

-- Kartu su narkoti-kais, -- piktinosi patrio-tinis tėvelis, -- mūsų vaikams kišama proso-vietinė lektūra, iš kurios vaikai gauna kreivą po-žiūrį į patriotinius reika-lus. Kur galiu protestuo-ti, kad nekrevintų vai-kų?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Protestuok Kreivė-nui.

Paklausė Detroito stu-dentė ateitininkė:

-- Kodėl žmonės nepa-tenkinti, kad mes suvai-dinom vaikams "Eglę, žalčių karalienę"?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Kad programoje ne-pažymėjote autorepara-šius "Odė Stalinui".

-- Skardinėse yra nuo das "butilinas", -- pa-skelbė medicina. -- Ne-gerkite iš skardinių.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- Gerkite iš butelių.

-- Aš sėdėjau parke ir svajojau, -- pasakojo poetas, -- staiga praskrido mažytis paukšte-lis ir ant mano eilių blok-

STALAGŲ SODININKAS: -- Aš žinau, kaip apkarpyti tą lietuvišką medelį.

AUŠRELĖ LĖKUTĖ APIE SOVIETINĮ PIRŠLĮ LIETUVIŠKOSE VESTUVĖSE

Šlutas pasakė, kad reikia parodyti filmų iš Lietuvos, kad žiūrovui būtų įdomiau.

L. Lietuva Nr. 21.

Sėdi žmonės Marquette Parke, Geria alų su kava -- Šlutas rodo filmą smarkų: Šitam filme Lietuva!

Buvo Daunoras, Noreika -- Skaldė žmones pagal planą. O dabar mums jų nereikia -- Mus skaldys TiVi ekranas.

Štai "Lietuviškos vestuvės", Bet nei vienas nesuklys, Kad, kur buvęs, kur nebuvęs, Čia sovietinis piršlys!

Štai, jaunas kelia tostą Už Brežnevo kiaurą sostą: Štai, jaunoji žada šuoliu Pagimdyt du komjaunuoliu.

Šypsos Leninas nusčiuovęs, Krato rudžilę barzdą: Nors "lietuviškos vestuvės", Bet sovietinė mada.

Viskas eina pagal planą Pro lietuvišką ekraną. Ir nei vienas nesuklys: Čia sovietinis piršlys!

noto paliko vizitinę kor-telę, ir aš...

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

-- ... pagalvojau, kaip gera, kad neskraido drambliai.

Spaudos verpetuose

PINIGŲ STOKA KULTŪRINEI VEIKLAI

Buvęs Jemeno imamas el Badras, gyvenęs dabar Londo-ne, sumažino savo harema: vie-toj 50 žmonių pasiliko tik dvi. Priežastis -- pinigų stoka.

Valstiečių laikraštis Nr. 115

PROISTORINĖ MORALĖ

Manytėm, kad tada nebuvo ir homoseksualistų, nes vyras nuo moters buvo lengvai atskiria-mas ir klaidos niekas negalėjo padaryti.

P. Žičkus, L. Lietuva Nr. 21

IŠSALDYMO RIBOSE

Detroitė Sheraton viešbučio apmokamų išviečių automatus iš 10 ct. pakėlė į 25 ct. Federaliniai

pareigūnai užprotestavo, pa-reikšdami, kad defekacija tvar-koma išsaldymo ribose.

Time 1971.10.18

TOLERANCIJĄ AMERIKIEČIAMS

Amerikiečiai nenori būti kilę iš beždžionės. Tai jų teisė.

Komjaunimo Tiesa Nr.192

SLIDUS TARYBINIAI ŠALIGATVIAI IR AUKOS

Sukloja mūsų greitarankiai statybininkai ant smėlio drebu-čių pagrindo. Praeina mėnuo, ki-tas, ir toks šaligatvis įdumba lyg vegetaro pilvas, o palijus

ton įdubon suplūsta vandens.

Šiuota Nr. 12

Grįždamas namo prof. dr. Al-girdas Avižienis krisdamas Le-ningrade išsilaužė kairės ran-kos mentę.

Draugas Nr. 236

MISTERIŠKA LB ANKETA

LB anketos negavo net tie, ku-rie patys sau užadresavo patik-rinti, kaip ji bus siunčiama.

M. Draugas Nr. 236

NAUJOS ISTORINĖS TEORIJOS

Ar Juozas su Marija bėgo į Egiptą prisijungti prie arabų partizanų? Ar Vytautas bėgo nuo Jogailos pas vokiečius tik dėlto, kad pirmasis įsigytų Vokswageną?

J. Gedvilas Nepr. Lietuva Nr. 1258

KORESPONDENTŲ ETIKA

Perkami gėrimai rašėivai ne-turėtų iš jo padaryti akių mul-lintoju, kuris atsilygindamas už vaišes, prirašo nesąmonių ir me-lu maitina neapdairius redakto-rius.

Vyt. Š. L. Lietuva Nr. 21

STOVYKLOS VIRTUVĖ "TRES CHIC"

MAS stovyklos virtuvėj visada buvo skanūs ir įdomūs valgiai, pav. "poulet avec sauce de cham-pignon", "toast à la française", popkornai, tacos ir pizza su coca-cola. Veik visi dalyviai buvo "trés chic".

Draugas Nr. 213

RAŠINIŲ UŽVARDINIMAI

Nixonas dar nepalaidotas (dr. K. Sruoga, Draugas Nr. 232). Penki stulpai ateitininkijos aikštėje (MAS stovykla).

HOMO SAPIENS

Reikia manyti, kad homo sa-piens vaikščiojo plikas ir nebuvo jokios problemos atpažinimui vy-ro nuo moteris.

P. Žičkus, L. Lietuva Nr. 21

DAILES PARODOJĖ

Spalvos nepavirsta į pilką purvą.

P.J. Darbininkas Nr. 62

GYDYTOJAS: -- Jeigu nori veikėjauti, reikia dar svorio pridėti.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS C. VALDYBOM PASIKEIČIANT

Sekmingai beveik ketveri metai dirbusi Detroito Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro valdyba baigė savo kadenciją. Naujoji Centro valdyba buvo išrinkta iš Chicagoje gyvenančių žurnalistų.

Spalio 24 d. Grand Rapids mieste buvusioji ir naujoji Centro valdybos susitiko svetinguose ir labai mielių lietuvių Liudos ir Jono Raubų namuose, kur ir įvyko pareigų perdavimas. Susitikimą pusiaukelėje organizavo buvusios Centro valdybos vicepirmininkas Pranas Torūta, vienas iš veikliųjų Grand Rapids vyrų.

Naujoji LŽS-gos Centro valdyba -- kun. J. Vaišnys S.J. -- pirmininkas, Vytautas Kasniūnas -- vykd. vicepirmininkas, Vladas Butėnas-Ramojus -- vicepirmininkas, Algirdas Pužauskas -- sekretorius ir Jurgis Janušaitis -- išdininkas, sutartu laiku atvyko prie gražios Liudos ir Jono Raubų vilos, kur jau laukė buvusios Centro valdybos žmonės -- rašytojas Vytautas Alantas -- pirmininkas, Vl. Mingėla -- vykd. vicepirmininkas, Pranas Torūta -- vicepirmininkas, Alfonsas Nakas -- sekretorius, Vladas Selenis -- išdininkas ir Jonas Gaižutis valdybos narys. Svečių tarpe ir rašytojas Balys Gražulis suponia.

Kaip malonu susitikti spaudos vyrus, kurie per ketveri metai tiek darbo ir širdies įdėjo, kad LŽS-gos veikla pakoptų į aukštumas. Tuojau prasidėjo oficialus posėdis -- pareigų perdavimas priėmimas. Buv. CV pirmininkas Vytautas Alantas sveikina naująją Centro valdybą, džiaugiasi, kad LŽS-gos varas atiteks į geras rankas, linki visokeriopos sėkmės ateities darbuose.

Naujosios CV pirmininkas kun. J. Vaišnys S.J. dėkoja buvusiajai Centro valdybai už atliktą didelį ir naudingą sąjungai darbą, už parodytą kantrybę ir gražią bei gyvą veiklą ir kviečia nuosirdžiai savo patirtimi ir patarimais talkinti naujajai Centro valdybai ir perskaito LB Tarybos prezidiumo gražų sveikinimą, kuriuo dėkojama senajai Centro Valdybai už parodytą dėmesį ir nuosirdžią tal-

JURGIS JANUŠAITIS

ką Lietuvių Bendruomenei, gi naujajai Centro Valdybai linki visokeriopos sėkmės ir prašo, kad spaudos žmonės su nuosirdžiu objektyvumu vertintų LB darbus, informuotų visuomenę ir pažada LŽS-gai dėmesį ir visokeriopą paramą.

Po to, sekretoriui Alfonsui Nakui skaitant pareigų perdavimo protokolą, kiekvienas valdybos narys įteikė naujiems Centro valdybos nariams jiems priklausantiems dokumentus. Pažymėtina, kad dokumentacija, knygos, susirašinėjimai buvusios valdybos ypatingai tvarkingai buvo vedami ir perduoti kas rodo tos valdybos ypatingą darbštumą ir jos visišką atsidavimą savo darbui.

Išdininkas Vladas Selenis naujam išdininkui Jurgiui Janušaičiui perdavė sąjungos kasą -- čekį sumoje 103,92 dol. Tai graži pradžia naujajai Centro Valdybai.

Po oficialaus, nuosirdaus posėdžio, kuriame dar buvo paliesta patys svarbiausi ateities uždaviniai, šeimininkai Liuda ir Jonas Raubai ir Pranas Torūta visus pakvietė pietų, į kuriuos atsilankė Grand Rapids LB apylinkės pirmininkas dr. Stasys Balys, vicepirmininkas Rimas Česonis su žmona Roma, Janina Puodžiūnienė -- LB apyl. kultūros vadovė, Ignas Kušlikis su žmona Marija, mokyklos tėvų komiteto pirmininkas Jonas Traška su žmona Ona ir rašytojas Balys Gražulis su ponija.

Prieš pradedant vaites, kun. J. Vaišnys, S.J. sukalbėjo maldą ir tylos minute susikaupimu buvo pagerbtas katalikų miręs Lietuvių Žurnalistų Sąjungos garbės narys a.a. K.S. Karpius.

Vaišių metu šeimininkai pasveikino detroitiešius ir chicagiškius svečius ir spaudos žmonėms palinkėjo sekmingų darbų ir pažadėjo, kad jų namai visada liks svetingi spaudos žmonėms.

Vytautas Kasniūnas prisiminė savo žodyje buv. pirmininką Vytautą Alantą, kaip gabų redaktorių neprikli. Lietuvoje, su kuriuo jam tekė

dirbti ir papasakoja įdomių prisiminimų pluoštą, iš tų laikų, kada dirbo drauge Lietuvos Aido redakcijoje.

Vladas Ramojus -- Buteinas Vytautą Alantą šiltai vertino, kaip sumanų Centr. valdybos pirmininką ir prisiminė dieną, kada jis vadovavo Vilniaus dramos teatrui išryškino talentą, kaip dramaturgo, produktyvaus rašytojo, primindamas, kad Vytauto Alanto artėjanti sukaktis būsimanti tinkamai akademia atžymėta.

Grand Rapids LB apylinkės pirmininkas dr. St. Balys šios apylinkės vardu dėkojo senajai Centro valdybai už sekmingą darbą, sveikino naująją linkėdamas kad spaudos žmonės sugebėtų išblaškytus lietuvių tautos vaikus jungti vieningam darbui, bepažiūrų ir išitikinimų skirto, ką praktikuoja ir Grand Rapids LB apylinkė. Dėkojo maloniems šeimininkams p. Raubams ir Pranui Torūtai, kurių dėka šiuose namuose dažnai susirenka lietuvių visuomenininkų ir spaudos žmonių pokalbiams. Pažymėjo, kad LB šioje apylinkėje yra gyva ir išsakydama 30 šeimų, įsivirinkimą atėiną net 34 asmenis, kas gali būti gražiu pavyzdžiu net ir didžiajai Chicagoje. Pasidžiaugė, kad šeštadienį gražiai praėjo "Grandies" viešnage, sutraukusi į koncertą visų kartų per 500 lietuvių. Pažymėjo, kad kol buvo lietuvis kunigas, tai jie neturėję lietuviškų pamaldų, o dabar sulaukę kitą kunigą, kurio dėka net meldžiasi lietuviškai. Iškėlė spaudos žmonių atsakomybę informuojant apie įvykius, kaip kad Simas Kudirka ir kt. amerikiečių visuo menę.

Šeimininku vardu kalbėjęs Pranas Torūta

kvietė spaudos žmones dažniems pokalbiams, dėkojo už šią malonią viešnagę ir pažadėjo ateityje savuose namuose laukti spaudos žmonių, visuomenininkų ir visų kas tik besisielotų lietuviškuoju gyvenimu.

Į padėkas ir linkėjimus pirmas atsakė buv. Centro valdybos pirmininkas Vytautas Alantas, dėkodamas už tokius šiltus darbų ir jo asmens vertinimus, dėkojo šeimininkams p. Raubams ir p. Torūtai ir prisiminė, kad šiuose namuose svetingai svečiavosi Centro Valdyba bent du kartu. Palinkėjo visiems besisielojantiems gyvuojų žodžiu visokeriopos sėkmės ir savąją paramą. Jis dėkojo visos buv. Centro Valdybos vardu.

Paskutinį žodį tarė naujosios Centro valdybos pirmininkas kun. J. Vaišnys S.J. pažymėdamas, kad jam net nejauku esą priimti tas sunkias pareigas, tačiau manydamas žmonių entuziazmą, su viltimi tiki į ateities planuojamus darbus. Jis išryškino spaudos žmonių atsakomybę santykiuose su žmonėmis, lietuviu su lietuviu. Spaudos žmonės turi informuoti ir formuoti nuomones, jungti visus bendram darbui ugdyti pagarbą žmogaus žmogui, kitaip mąstantiam, kitaip galvojančiam. Jis pažymėjo, kad ir naujoji Centro valdyba ieškos būdų ir priemonių Sąjungos garbei laikyti aukštumoje ir atlikti darbus, kuriuos padiktuos gyvenimas. Jis nuosirdžiai gerėdamasis senosios Centr. Valdybos darbais, jai pareiškė nuosirdžią padėką.

Šis susitikimas buvo nepaprastai malonus, svetingas, pokalbiai nuo širdies, naudingi.

Grįžtant į Chicago, visas penketukas trejetą valandų besikalbėdamas planavo visą eilę artimiausioje ateityje atliktinų Lietuvių Žurnalistų Sąjungos darbų.

KASIULIO PARODA CHICAGOJ

V. KASIULIS

Bėgimas (aliejus)

Lapkričio 13 d., 7 v. v. Jaunimo Centre Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, atidaryta dail. V. Kasiulio, pačiam dailininkui dalyvaujant, darbų paroda. Paroda globoja Illinois lietuvių gydytojų pagalbiniis moterų vienetas.

Šis vienetas buvo įsteigtas 1951 m. Jo tikslas: talkinti III. liet. gydytojų dr. jai, organizuoti dalyvauti šalpos darbuose ir įsijungti į lietuvišką kultūrinę veiklą. Narės yra Chicagoje ir apylinkėse gyvenančių lietuvių gydytojų žmonos.

Per ištisą eilę metų vienetas vertė vagą po vagos mūsų lietuviškojo gyvenimo dirvonuose, negarsindamas savo nuveiktų darbų spaudoj, tai tūlas lietuvis apie šį Vienetą net nėra girdėjęs, o vis dėlto jį būtų galima palyginti su "mažu kupstu, kuris didelį vežimą verčia". Vežimas didelis: tūkstantinė Kultū-

ros Fondui, vienkartinės aukos įvairioms organizacijoms, lietuviški knygynėliai apskrities ir kt. ligoninėse, lit. mokyklos vadovėlių, leidimas, įvairių minėjimų ir paskaitų organizavimas ir t.t. Negalima nepaminėti ypač vieno svarbaus dalyko: stipendijų fondo.

Džiugu ir sveikintina, kad šis vienetas dabar globoja iškilus dailininko parodą. Kasiulio vardas ir garsas žinomas įvairiuose Europos kraštuose, plačiai žinomas ir čia, Amerikoje. Nekant-raudami laukiame šios meno šventės ir tikimės, kad mūsų garbingoji visuomenė ją šiltai sutiks.

I. Makštutienė

MIAMI BEACH, Florida-je išnuomojami butai ir kambariai su visais patogumais, prie pat jūros. VALNŲ resorte, 8210 Harding Ave., Miami Beach, Florida 33141. Tel. 305-864-3586.

DOVANOS ARTIMIESIEMS

PIGIAU... GERIAU... GREIČIAU...

Nežiūrint tai, kad prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki galo šių metų pasilieka tos pačios.

Išnaudokite progą pasisųdami, jau dabar, dovanų siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3).

3¼ jardo puikios vilnonės angliškos eilutei medžiagos, 3 jardi vilnonės angliškos apsiaustui medžiagos, 1½ jardo crimplene medžiagos suknelei, vyriškas arba moteriškas nertinis, vyriškos arba moteriškos nailono arba vilnonės kojines, vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 20 geriausių angliškų cigarečių, 1 dėžė šokolado.

Siuntinio kaina įskaitant muitą ir visas persiuntimo išlaidas yra \$100.00.

SIUNTINYS 1971 (4).

Itališkas nailoninis vyriškas arba moteriškas lietpaltis, vilnonė angliška eilutei medžiaga, vilnonė medžiaga suknelei, medžiaga sijonui, 1 vyriški išėginiai nailono marškiniai, 1 bliuskutė, šilkinė gėlėta skarelė, 1 kaklaraistis, 1 dėžė šokolado.

Siuntinio kaina su visomis išlaidomis \$90.00.

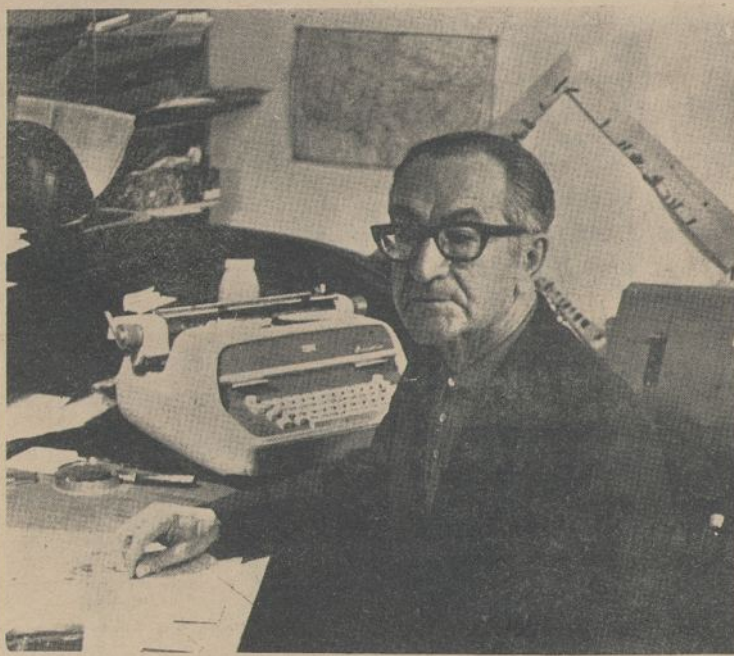
Taip pat, galime pridėti prie šių arba kitų siuntinių be jokių papildomų persiuntimų išlaidų, daiktus kuriuos klientas pageidauja.

Šie yra labai vertingi ir reikalingi dalykai: Nailoninio kailio viršus apsiaustui \$3.00, vilnonės gėlėtos skarelės \$5.00, vyriški arba moteriški nertiniai už \$12.00, arba \$18.00, nailono marškiniai \$9.00, nailono lietpalčiai \$11.00, crimplene medžiaga suknelei \$9.00, ilgi vilnoniai šaliai \$10.00, komplektas moteriškų nailono apatinių \$7.00, komplektas vyriškų šiltų apatinių \$12.00 ir kita.

BALTIC STORES LTD

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England.
Tel. 01 739 8734.

Naujasis Lietuvių Žurnalistų Sąjungos cv pirmininkas kun. J. Vaišnys, SJ, lapkričio 1 d. lankėsi Dirvoje, susipažino su redakcijos štabu ir į svečių knygą įrašė šiuos linkėjimus: "Linkiu Dirvą visuo met tuo pačiu uolumu ruošti dirvą Lietuvos prisikėlimui!"

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P A D Ė K A

Spalio 17 dieną Clevelando Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių kuopa šventė savo vėliavos pašventinimo ir įteikimo šventę. Šventėje dalyvavo ne tik Clevelando lietuviai, bet ir nemažai svečių iš kitur.

Nuoširdžią padėką reiškiam: Šv. Jurgio parapijos klebonui kun. B. Ivanauskui už vėliavos pašventinimą, pamaldas ir gražų, šauliams pritaikintą, pamokslą, kun. K. Žemaičiui už šaulių prisaidinimą, vėliavos mecenatams šauliams Jonui ir I. Kapčiams ir vėliavos krikšto tėvams šauliams muz. Alf. Mikulskiui ir Irenai Kapčienei už vėliavą ir asistavimą, šaulių Sąjungos centro valdybai ir ypač pirmininkui šauliui Vincui Tamošiūnui už dalyvavimą šventėje ir visokią pagalbą.

Nuoširdžiai dėkojame šaulių kuopoms, dalyvavusioms šventėje su vėliavomis: Vytauto Didžiojo Chicago kuopai, St. Butkaus Detroito kuopai, Vl. Putvio Toronto kuopai, DLK Gedimino Delhi kuopai, DLK Algirdo Hamiltono kuopai, Gen. Daukanto Chicago jūrų kuopai, Klaipėdos Cicerio jūrų kuopai, bei šv. Jurgio Detroito jūrų kuopai ir visiems broliams ir sesėms šauliams ir svečiams už malonius sveikinimus.

Nuoširdi padėka meninės dalies dalyviams: šauliui muz. Alf. Mikulskiui su vyrų chorų, kanklių vadovai O. Mikulskienei ir kanklininkams Bankaičiams bei aktoriui Z. Peckui, o taip pat broliams ir sesėms šauliams ir visiems clevelandiečiams už malonų dalyvavimą šventėje, o Dirvos re-

1871

**DAINOS, POEZIJOS
IR DRAMOS VAKARAS**
CLEVELANDO LIETUVIŲ ŠIMTMEČIUI
1971. 11. 14
**CLEVELANDO MUZIKOS
INSTITUTO SALĖJE**
RENGIA TĖVYNĖS GARSŲ RADIJAS

Vakaro programą atlieka solistė Aldona Stempužienė, poetai Henrikas Nagys ir Rimas Vėžys, ir dramų kūrėjas Kostas Ostrauskas. Vakaras įvyksta sekmadienį, lapkričio 14 d. Pradžia 4 val. p.p. Clevelando Muzikos Instituto salė yra 11021 East Blvd., Case Western universiteto rajone. Bilietų dar galima gauti pas J. Stempužį (telef. 382-9268).

daktoriui ir Tėvynės Garsų radijo vadovui už mūsų šventės garsinimą.

**Karininko
A. Juozapavičiaus
šaulių kuopos
valdyba**

• **Pabaltiečių Sporto Federacijos suvažiavimas** įvyks š. m. gruodžio 4 d. Clevelande. Suvažiavime bus nustatyta veiklos programa sekantiems metams ir aptarti federacijos gyvuliniai reikalai. Suvažiavime dalyvauja kiekvienos tautybės paskirti atstovai ir federacijos vykdomojo komiteto nariai.

Lietuvius federacijoje šiuo metu atstovauja Sigintas Krašauskas ir Herbertas Stepaitis iš Toronto ir Algirdas Bielskus, Vida Čyvaitė ir Vytautas Jokūbai-

tis — iš Clevelando, Lietuvos sekcijai federacijos vykdomajame komitete vadovauja V. Jokūbaitis.

• **Pabaltiečių ir lietuvių plaukymo pirmenybės** įvyks š. m. gruodžio 11 d., Clevelande, Ohio. Varžybas vykdo Clevelando Latvių Sporto Klubas "Stars".

Pirmenybės bus praves tos vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių klasėse. Varžybos vyks Clevelando Case-Western Reserve Universiteto "Donell" baseine, 10900 Euclid Ave. Pradžia 4 v. p. p.

Lietuvių dalyviai registruojasi per sporto klubus ar individualiai iki š. m. gruodžio 7 d., šiuo adresu: Miss Vida Čyvas, 18301 La Salle Rd., Cleveland, Ohio 44119.

PARDUODAMI NAMAI

- Šešių kambarių vienos šeimos namas. Pilnas rūsys. 2 garažai, nebrangus, prie pat E. 185 gt.
- Plytinis, 3 miegamieji, tuščias, pilnas rūsys, garažai.
- Mūrinis, 2 miegamieji apačioj, 2 — viršuj. Įrengtas rūsys, garažas. Patogi vieta.
- 4 šeimų apartamentas netoli Neff Rd. Geros pajamos. Nesenas.
- Turime 2 naujus namus Euclide, \$35,500.

Norintieji pirkti, parduoti ar išmainyti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
Notary Public
United Multiple Listing Service
780 E. 185 gt. Tel. 4816900,
25900 Chardon Rd.
731-9400 arba KE 1-2190

CLEVELANDO PARENGIMŲ
KALENDORIUS

LAPKRIČIO 14 D. dainos ir literatūros vakaras Clevelando Muzikos Instituto salėje. Dalyvauja -- A. Stempužienė, H. Nagys, R. Vėžys ir K. Ostrauskas.

LAPKRIČIO 21 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos pietūs.

LAPKRIČIO 28 D. Simo Kudirkos ir Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia ALT ir LVS Ramovė.

GRUODŽIO 4 D. Akademinio Skautų Sąjūdžio, Clevelando skyriaus, metinė šventė.

GRUODŽIO 12 D. Naujosios Parapijos salėje 1941 m. sukilimo minėjimas.

SAUSIO 22 D. Čiurlionio ansamblio pagerbimo balius - koncertas.

VASARIO 5 D. Tradicinis užgavėnių blynų balius šv. Jurgio Parapijos salėje. Rengia Pilėnų Tunto Skautų Tėvų Komitetas.

VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 54 m. sukakties minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

KOVO 5 D. Grandinėls koncertas.

KOVO 11 D. Kaziuko mugė Naujosios parapijos salėje.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

E. 185 ST. COLONIAL

Immaculate 3 bedroom home. Formal dining room. Living room with fireplace. Full basement and 2 car garage. Near Our Lady of Perpetual Help Church. Priced in 20's.
STURM & ASSOCIATES
Realtor
946-0200

PARDUODAMI 3 NAMAI

Prie E. 185 St., 200 pėdų pločio sklypas iš gatvės, pačiame lietuvių apgyventame centre, prekybinėje zonoje, parduoda individualiai savininkai. Suinteresuotus prašome skambinti vakarais nuo 5 iki 7 val. tel. 486-6540. (81-84)

F E M A L E

SEWERS

SAMPLE DEPARTMENT
Excellent working conditions. Steady employment. Experience on knits preferred.

Contact Mr. Harcher

Dalton of America
WILLOUGHBY, OHIO
946-4000 (83-87)

SEWING MACHINE
OPERATORS

Immediate opening for factory experienced single needle Singer Power Sewing machine operators for ladies dresses and sportswear. Piece work rates. Hourly guarantee. Steady employment.

Dalton of America
2570 Superior, 3d Floor
Cleveland, Ohio (83-87)

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ŠVENTO PETRO
LIETUVIŲ PARAPIJA
ATŠVENTE AUKSINĮ
JUBILIEJŲ

Spalio 24 d. šv. Petro lietuvių parapijas atšventė auksinį jubiliejų. Iš vakaro 6 val. kun. A. Babonas atlaikė už mirusius parapijiečius šv. Mišias.

11:15 mišias atnašavo: vyskupas Thomas J. Gumbleton, vyskupas Vincentas Brizgys, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Mykolas Kundrotas, buvęs šios parapijos klebonas kun. Vladas Stanevičius ir dabartinis klebonas kun. Viktoras Kriščiunevičius. Pamokslą pasakė vyskupas V. Brizgys. Kalbėjo apie lietuviškas parapijas, kaip jos buvo sunkiai įsigytos ir kaip jos dabar, trūkstant parapijiečių, užsidaro. Vyskupas kvietė neapleisti to ką senieji lietuviai išsikojo ar sukūrė.

Lietuviškas mišias giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Šližio.

Akademija-pietūs įvyko Lietuvių Namuose 2 val. Atidarė rengimo komiteto pirmininkė Elena Radienė. Amerikos himną sugiedojo Danutė Petronienė. Progra-

mą pravedė: Lietuvių kalboje Edvardas Alkevičius ir anglų — William Hargan.

Meninę programą išpildė: sol. Danutė Petronienė ir Londono studentų kvartetas "Rasa".

Jubiliejaus proga tarė žodį: vyskupas Vincentas Brizgys, buvęs klebonas kun. Vladas Stanevičius, Windsoro šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. D. Lingvinas, Dievo apvaizdos parapijos klebono asistentas kun. Alfonsas Babonas, šv. Antano parapijos klebonas kun. K. Simaitis ir kiti. Daug sveikinimų gauta raštu. Taip pat gautas ir popiežiaus sveikinimas parapijos auksinio jubiliejaus proga.

Pats paskutinis kalbėjo parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiunevičius, kuris pareiškė padėką rengimo komitetui, muz. St. Šližiui, choristams, šeiminkams ir svečiams. Vyr. rengimo komiteto pirmininkė buvo Eleną Radienė, šeiminkė Bronė Kiaulienienė. Išleistas parapijos jubiliejinis leidinys. Leidinio lietuvišką dalį redagavo Jonas Radas, o anglišką Elena Malinauskienė.

Pietuose ir minėjime dalyvavo rekordinis skaičius svečių — 370 žmonių. Būtų dalyvavę ir daugiau, bet daug kam buvo atsakyta, nes jau nebuvo vietų.

Minėjimas baigtas tautos himnu.

A. Grinius

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDELIOUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• K. S. Karpiui mirus, pildant velionies priešmirtinį pageidavimą, vietoj gėlių aukojo Dirvai:

Adv. Nadas Rastenis \$25.00
A. M. Praškevičiai \$10.00
V. Nagevičienė \$10.00
V. Plečkaitis \$10.00
DLK Birutės D-ja

Clevelando sk. \$ 5.00
V. J. Stuogiai \$ 5.00
J. S. \$ 5.00
Petras P. Jaras \$ 5.00

Visiems a u k o j usiems
Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Dr. Juozas Jurekūnas, ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirmininkas, siūsdamas Dirvai paremti auka 10 dol., rašo:

"Prašau priimti mano kuklią auką mūsų tautinei spaudai paremti.

Žinoma, tokia metinė rinkliava dar mažai prisideda prie pagrindinės mūsų spaudos ekonominės problemos sprendimo. O atrodo, kad jai spręsti jau atėjo vėliausias laikas. Juk mūsų "senos gvardijos" eilės taip negailėstingai retėja ir iškeliavę mūsų vienminčiai dažniausiai taip skaudžiai savo testamentuose užmiršta alkstančią spaudą. Tad ar nebūtų prasminga, jei artėdami prie saulėleidžio nei vienas neužmirštume savo testamentuose spaudos. Tik tuo būdu mes, jai sudarytume rimtas ekonomines sąlygas išlaikyti ilgiems, ilgiems laikams."

• Pranas Damijonaitis, gyv. Cranford, N. J., papildė Vilties Draugijos įnašus, atsiųsdamas 50 dol., tuo būdu tapdamas šimtininku.

Dėkojame už įnašą ir naująjį šimtininką sveikiname.

• Stud. Rimvyda Valiukėnaitė, Dirvos skaitytoja, atsiliepdama į paramos vąjį, atsiuntė 2 dol. pastebėdama, kad aukojanti pagal išgales — studentai bėdni. Dirva jai nuoširdžiai dėkoja už auką.

MIRĖ GALVANAUSKIENĖ

Prancūzijoje mirė buv. ne p r i k l a u s o m o s Lietuvos ministerio pirm. ir finansų ministerio bei politinio veikėjo Ernesto Galvanausko našlė Berta Galvanauskienė, 89 m. amžiaus. Palaidota spalio 30 d. Aix-Les-Bains kapinėse, kur prieš ketverius metus buvo palaidas jos vyras a. a. E. Galvanauskas. Velionė buvo prancūzė, bet susigyvenusi su lietuvių tauta ir iki pat mirties rūpinosi jos reikalais.

MIRĖ S. GEGUŽIS

Lapkričio 1 d. Mahanoy City, Pa., mirė Stasys Gegužis, buvęs Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros ilgametis pirmininkas ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vicepirmininkas. Savo laiku Gegužis vadovavo Amerikos lietuvių angliakasių unijai.

Susilpnėjusi širdis jam neleido aktyviai pasireikšti veikloje.

• Jonas Ramanauskas, gyv. Elizabeth, N. J., įstojo į Vilties Draugiją su įnašu 10 dol.

Dėkojame už įnašą ir naująjį viltininką sveikiname.

• Simo Kudirkos tragedijos metinėms artėjant iš spaudos išėjo anglų kalba rašytojo J. Gliaudos SIMAS. Išleido Manyland Books leidykla, 84-89 90 Street, Woodhaven, N. Y. 11421. Kaina 5 dol.

NEW YORK

• Korp! Neo-Lithuania New Yorke ruošia š. m. lapkričio 13 d. (šeštadienį), 8 val. vak. Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. vakarojimą — pusvalandis Tėvų žemės prisiminimų (filmas) ir po to pasilinksminimas. Į šį kultūrinį vakarojimą yra kviečiamas visas akademinis jaunimas. Pasilinksminimo metu gros Algis Reivytytis. Įėjimas auksa. Visas pelnas skiriamas Kultūros židinio statybai. (en)

ROCHESTER

• Kun. Liudas Januška spalio 9 d. su ašaromis akys apleido mūsų parapiją ir išvyko į Kanadą, iš kur prieš 5 metus buvo atvykęs čia vikaro pareigoms eiti.

Jis buvo tikras liaudies kunigas, jis laikė lietuviškas Mišias, sakė lietuviškus pamokslus, palaikė draugiškus santykius su visuomene. Jis nesėdėjo užsidaręs tarp keturių sienų klebonijoje, bet buvo veiklus Alto, Balfo, karių sąjungos "Ramovė", bendruomenės choro ir religinių organizacijų narys. Jis laukydavo ir taip vadinamą "ružavųjį" gediniečių klubą ir surasdavo su jais bendrą kalbą. Todėl jį jam suruoštas atsisveikinimo vaišės spalio 8 d. susirinko pilna parapijos sale žmonių. Atsisveikinimo kalbą organizacijų vardu pasakė V. Vitkus, pažymėdamas kun. L. J. didelius nuopelnus parapijai ir bendrai visuomenei. Pavieni asmenys ir organizacijos iškėlė jam vertingas dovanas, gi bendruomenės choras padainavo jo garbei "Karvelėli mėlynasai"... o pats solonizantas kun. Januška dainavo solo partiją.

Mylėjo jį senimas ir jau-

STUDENTŲ VAKARAS CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINIUOSE NAMUOSE

Chicago neolituany iniciatyva spalio 23 d. buvo suruoštas studentų vakaras naujai įrengtuose Chicago Lietuvių Tautiniuose Namuose. Tą vakarą šie namai, be savo puošnumo ir jaukumo, skendo spalvingoje prožektorių šviesoje, atskleisdami svečiams nepaprastai gražią aplinką. Pati vakaro programa susidėjo iš trijų dalių: svečių susipažinimas, meninė dalis, vaišės-šokiai.

Svečius priiminėjo šio parengimo iniciatoriai, kviesdami užimti sta-

nimas, tai buvo anot kan. Tuvo-Vaižganto savo rūšies deimaniukas. Ar nereikėjo imtis žygių, kad tas deimaniukas liktų mūsų parapijoje? Bet nepavydėkim kanadiečiams, tegul ir jie pasižiūgia tokia miela asmenybe!

R. Liormonas

BOSTON

IŠ BOSTONO JAUNIMO VEIKLOS

Lietuvių Piliečių Klubo patalpose Bostone spalio 26 d. įvyko Lietuvių B-nės Bostono Jaunimo sekcijos susirinkimas, kuriame dalyvavo gausus jaunuolių būrys. Be senesnių, buvo 21 jaunuolis.

Susirinkimą atidarė LB Bostono apylinkės valdybos pirm. Antanas Matjoška ir paaiškinęs susirinkimo tikslą, pažymėjo, kad vėl atgaivinama jaunimo sekcija, kurios laukia dideli darbai, t.y. pasiruošimas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui.

Toliau kalbėjo iš Brocktono jaunuolės Dovidė Eivaitė ir Dalia Bielkevičiūtė, spalio 23-24 dienomis dalyvavusios PLJK Talkos komiteto suvažiavime Clevelande. Jos papasakojo apie Talkos komiteto atieties darbo planus, finansų telkimo, programų paruošimą ir k. klausimus. Iš pranešimų paaiškėjo, kad Jaunimo Kongrese numatoma 250 atstovų, iš JAV bus 90 atstovų. Iki š. m. lapkričio mėn. 25 d. visose LB apylinkėse turi sudaryti PLJK Talkos komitetus, kurie kas mėnesį centriniam komitetui turės daryti pinigines apskaitas. Bostono Apygardai paskirta Jaunimo Kongresui surinkti 5400 dolerių. Taip pat bus renkami parašai po peticija Pabaltijo valstybių laisvės reikalui.

Po pranešimų buvo nuoširdžiai padėkota pranešėjams ir kartu Remigijui Sužiedėliui, kurie Clevelande atstovavo LB Bostono Apygardą. Po to buvo renkama Bostono Jaunimo sekcijos valdyba. Rinkimai praėjo labai sklandžiai ir į valdybą išrinkti asmenys sutaisė pasikviesiti daugiau asmenų. Valdyba pareigomis pasiskirstė taip: Marius Žiaugra -- pirm., Gintaras Karosas -- vicepirm., Jurgis Lendraitis -- vicepirm., Birutė Adomavičiūtė -- sekr. ir Jonas Jakutis -- išd.

lus ir vaišintis kokteilais. Tuo pačiu metu neolituany orkestras grojo populiarias melodijas, keliančias linksmą ir lietuviškai draugišką nuotaiką. Salėje jaunimas savo skaičiumi lyginosi su vyresniaisiais, o bendra linkmoji vakaro dvasia vienodai globojo visus. Taip šis vakaras ir prasidėjo.

Toliau sekė meninė dalis. Meninę dalį vedė Julija Cjūnėlienė, vis ir vis daugiau populiarėjanti, jauna aktorė, savo dailia ir malonia išvaizda patraukdama svečius. Vakaro programai pristatyti, matėsi, ji buvo gerai pasiruošusi. Eiliuota forma ji perdavė mūsų lietuviško gyvenimo bei pažangaus moderniojo laikotarpio atieties perspektyvas. Šamojingo humoro formoj, laikotarpio nužengta į priekį -- pažvelgta, kas bus už 20,000 metų. Toliau, meninę programą vesdama, ji bandė viską pristatyti to laiko perspektyvoje. Tai sudarė viso pristatymo vientisumą. Aktorė Julija Cjūnėlienė buvo nepaprastai šiltai svečių sutikta, o vakaro iniciatoriai jai už didelę pagalbą studentams nuoširdžiai padėkojo.

Meninėje programoje dalyvavo jungtinės studentų pajėgos. Stengtasi viską praversti, kiek sąlygos leido, nauja ir įdomesne forma. Programoje dalyvavo: Irena Vizgirdaitė iš Detroito, padainuodama keturias lietuviškas dainas, moderniam stiliuje, pati sau pianinu akompanuodama. Ji, amerikinės dainavimo mokyklos mokinė, šioje srityje gražiai tobulėjanti.

Audronė Matutytė pianinu paskambino "La Paloma". Tai labai jauna Korp! Neo-Lithuania fuksiukė, visuomet pagal savo pajėgumą nuoširdžiai prisidedanti prie lietuviško jaunimo veiklos.

Daiva Vaitkevičiūtė, palydėta neolituany orkestro išpūdingai padeklamavo "Ramunėles".

Janina Kolytė išraiškos meno šoku, šio vakaro programos pobūdžiui pritaikytu kostiumu pašoko "New Orleans" šoki, kuris buvo labai išpūdingas ir gerai derinosi su programos visuma. Svečiai apgailestavo, kad taip trumpai tesitėsė. Pasiliko stiprus išpūdis, kad tai nauja meninė pajėga, apdovanota Chicago padangei.

Jūratė Tautvilaitė -- dainininkė su gitara, jau ne pirmą kartą lietuviškuose parengimuose pasirodanti studentė. Labai nuotaikingai įpadainavo keletą lietuviškų dainų, savaip jas interpretuodama ir pritaikydama šių laikų gintariams niuansams.

Visa meninė programa užsitęsė pusantros valandos ir patvirtino, kad darnus mūsų studentų tarpusavio bendravimas gražiai gaivina lietuvišką gyvenimą.

Po to prasidėjo šokiai ir vaišės. Svečius skaniai paruoštais sumuštiniais, saldžiais pyragais, karštais užkandėliais bei kava vaišino LTN šeimininkė p. L. Žvynienė. Svečiai šios rūšies vaišėmis, programa ir visuparengimu buvo labai patenkinti. Ypatingo dėmesio sulaukė labai gerai, švelniai ir gausiai grojęs neolituany orkestras, vadovaujamas A. Modesto, nesigailėdamas ramesnių melodijų vyresniesiems, o taip pat kiek kitokių jaunimo figūrinių šokių.

Kas be ko, vakarui netrūko ir lietuviškų dainų be orkestro, be palydų.

Apskritai, šis jaunimo vakaras tenka laikyti gerai suorganizuotu ir gražiai pasisekusiu.

Dalyvis

PRANESIMAS

Lietuvių Tautinių Namų (6422 So. Kedzie Ave., Chicago, tel. 778-9878) pastogės patalpos atdaros vakarais: darbo dienomis nuo 5:30 val. p. p. šeštadieniais nuo 2 val. p. p. Sekmadieniais nuo 12 val. dienos.

Norintieji dėl patalpų tartis kitu laiku, prašomi kreiptis į Bronių Kasakaitį, tel. 778-7707.

STAMBI AUKA

Pastaruoju metu eilė čikagiečių įsijungė į Lietuvių Tautinių Namų narius arba senieji nariai padidino savo ankstesnius įnašus. Didžiausį papildomą įnašą padarė dr. Vytautas Dargis ir žmona, įmokėdami tris tūkstančius dolerių, tuo įgalindami pastūmėti LTN pastogės įrengimo darbus.

• L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba nuoširdžiai dėkoja Lietuvių Tautiniam Akademi n i a m Sambūriui už auką \$25.00. Stovyklos ir Klestėjimo Fondai.

Lapkričio 13 d. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., rengia korporacijos šventę.

LOS ANGELES

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS IR SIMO KUDIRKOS MINĖJIMAS

LVS "Ramovė" Los Angeles skyriaus valdyba buvo sukvietusi lietuvių organizacijų atstovus ir svastė kaip bendromis jėgomis atžymėti Simo Kudirkos ir Lietuvos kariuomenės sukakčių minėjimą.

Posėdyje dalyvavo mjr. K. Liaudanskas, pulk. K. Pažemėnas, mjr. A. Avizienis, kapt. Osv. Žadvydas, K. Karuža, A. Mažeika, V. Čekanauskas, A. Skirius, A. Telyčėnas, A. Balsienė, mjr. J. Puikūnas, Jonas Čekanauskas ir inž. Kubilius.

Buvo išsamiai išdiskutuota minėjimo programa. Prieta vieningos nuomonės ir nutarta:

1. Lietuvos kariuomenės 53-jų metų sukaktuves švęsti lapkričio 21 d., kartu minint ir tragišką išdavimą Sovietų Sąjungai Simo Kudirkos prieš vienerius metus pabėgusio į JAV pakrančių apsaugos laivą.

2. Minėjimo išskilmėse kvieisti dalyvauti su vėliavomis visas vietines lietuviškas organizacijas. Šv. Mišios už žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės užprašytos lapkričio 21 d., sekmadienį, 10 val. 30 min. kurios bus laikomos šv. Kazimiero bažnyčioje. Tuojau po pamaldų prasidės išskilmingas minėjimas 12 val. parapijos salėje.

3. Paskaitoms pakviesti ir bendram žodžiui tarti: Lietuvos Gen. Konsulas dr. J. Bielskis, Kariuomenės minėjimo paskaita — Stasys Paltus, Simo Kudirkos žygiui į laisvę — Alto skyriaus valdybos pirm. V. Čekanauskas.

4. Simo Kudirkos laisvinimo reikalui paruošti atitinkama rezoliucija, kurią pasiūlyti minėjimo dalyviams ją priimti ir pasiųsti JAV valdžios organams.

5. Meninę dalį atliks Los Angeles vyrų kvartetas, vadovaujamas muziko komp. Br. Budriūno.

6. Po oficialios meninės dalies, bus kuklios vaišės, kurias paruošs sesės šaulės ir birutininkės.

Aukščiau minėtas komitetas kviečia Los Angeles ir jos apylinkių visus kolonijos gyventojus kuo gausiau dalyvauti šiame minėjime.

K. Karuža

• Prekybininkas Jonas Karvelis lankėsi Santa Monica, Calif. ir dalyvavo susirinkime RŪTOS INC. kompanijos dalininkų.

Padarius pranešimą inž. E. Jarošūniui, RŪTOS pirmininkui ir A. Markevičiui g e n e r a l i n i a m sekretoriui, štai kokie rezultatai tos žaliuojančios RŪTOS: jau pastatyti 8 apartamentai ir trys statomi, viso turtas siekia arti trijų milijonų. Tai reik palinkėti, kad ir toliau taip sektųsi, tai už kelių metų turėsime didžiausią statybos bendrovę RŪTĄ visoje Amerikoje ir tai lietuvių sukurtą.

PHARMACIST AND GRADUATE INTERNS

MEIJER, INC. -- Has excellent opportunities for capable people. The salary is open for a 42 hour week. Holiday or Sunday work is paid double time. We also help pay your association dues. We offer an excellent career opportunity and a generous company paid benefit package which includes dental, optical, life and hospitalization insurance. Paid birthdays, holidays, and vacations. Sick pay plan, long term disability, income protection and a vested profit sharing retirement plan. If you are qualified to join a dynamic growing company, contact Dale Brockstra, 381-3590

MEIJER THRIFTY ACRES
1225 Patterson
Kalamazoo, Michigan
(80-83)

A. A.

KATARINAI MASIULIENEI

mirus, jos sūnums ERDVILUI, VISVALDUI ir MINDAUGUI bei jų šeimoms nuoširdžiai užuojautą reiškia

Ada ir Pranas Sutkai

Dirvos nuoširdūs rėmėjai ir viltininkai, gyveną Monee, Ill., Kazys ir Kazė Laikūnai (kairėje), viename rudens parengime Chicagoje.

Mariaus Kasnino nuotrauka